

Integrationsindsats 2018

*Redegørelse for Albertslunds Kommunes integrationsindsats
2014-2018*

Albertslund Kommune

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2	Beskæftigelsesindsats	34
Indledning	3	Integrationsprogram for	
Demografi, uddannelse og beskæftigelse	4	familiesammenførte.....	35
Begreber	4	Danskundervisning for voksne	
Befolkningssammensætning	5	udlændinge	37
Aldersfordeling.....	8	Tolkning	39
Skole og uddannelse	10	Ældre og sundhed	40
Tilknytning til arbejdsmarkedet.....	14	Sundhedsformidlere.....	40
Ydelser.....	17	Repatriering	41
Ansatte i Albertslund Kommune	18	Albertslund Integrationsråd	42
Økonomi	20	Anbefalinger fra integrationsrådet 2010-2017 ..	43
Udgifter til tiltag særligt rettet mod		Uddannelse	43
indvandrere og efterkommere	20	Uddannelsesvejledning.....	43
Indtægter som konsekvens af		Mentor	44
kommunes befolkningssammensætning.....	20	Skole og forældre	44
Oversigt over udgifter til tiltag særligt		Det kriminalpræventive arbejde	45
rettet mod indvandrere og		Dansk som Andetsprog.....	46
efterkommere	22	Idræt	47
Småbørn	23	Sundhed.....	48
Samarbejde med Albertslund		Ældre.....	49
Boligsociale Center (ABC)	23	Borgerrådgiver	49
Start i dagtilbud.....	23	Danskundervisning for voksne.....	49
3 og 5 års sprogvurderinger	24	Frivilligt.....	49
30 timers sprogstimuleringsstilbud.....	25	Kommunens integrationspolitik.....	50
Tidlig indsats	26		
Skole og fritid	27		
Skolerne.....	27		
Klubber	27		
Albertslund Ungecenter	27		
Albertslund Hovedbibliotek.....	28		
Medborgercenter Hedemarken	28		
Team om ikke-ønskede ægteskaber	28		
Undervisning i basisdansk.....	29		
Modtageklasserne/ M-grupperne -			
Basisundervisning i dansk som			
andetsprog for nyankomne elever	30		
Modersmålsundervisning	31		
Fritidsjobambassadør	32		
Get2Sport – Fastholdelse af børn og unge			
i idrætslivet	33		
Voksne.....	34		
Nyankomne	34		

Indledning

Albertslund Kommunes Integrationsindsats 2018 er en redegørelse for kommunens integrationsarbejde i årene 2014-2018. Redegørelsen laves for at give et samlet overblik over indsatser på forskellige fagområder.

Albertslund Kommune har, i kraft af sin befolkningssammensætning, borgere med mange forskellige baggrunde som målgruppe for alt sit arbejde. Indsatsen foregår generelt altid med den enkelte borgers forudsætninger og behov som udgangspunkt. I denne redegørelse er det beskrevet som et særligt tiltag, når en særlig lovgivning eller en ekstraordinær bevilling er målrettet borgere med anden etnisk baggrund. Indsatser, der i deres udformning bærer præg af, at mange borgere har anden etnisk baggrund, er beskrevet i et generelt afsnit for hvert emneområde.

Denne redegørelse indledes med en demografisk beskrivelse af borgerne i Albertslund Kommune, fordi kommunens befolkningssammensætning er udgangspunktet for kommunens arbejde med integration. Af tallene fremgår bl.a. fordeling mellem indvandrere og efterkommere, aldersfordeling, uddannelsesoplysninger og arbejdsmarkeds-tilknytning.

Kommunens arbejdsområder er organiseret efter et aldersperspektiv fra småbørn til ældre. Under hver målgruppe indledes der med eksempler på, hvordan det generelle arbejde er påvirket af befolkningssammensætningen og derefter beskrives specifikke tiltag. For de specifikke tiltag er økonomiske konsekvenser specificeret, hvor det er muligt.

Albertslund Integrationsråd følger løbende arbejdet i kommunen ud fra et integrationsperspektiv. En fortegnelse over Integrationsrådets anbefalinger 2010-2017 er inkluderet i redegørelsen.

Demografi, uddannelse og beskæftigelse

Dette afsnit er udarbejdet for at sætte integrationsindsatsen i Albertslund Kommune ind i en talmæssig sammenhæng. Herved kan baggrunden for de initiativer, kommunen har igangsat, bedre vurderes.

Demografi, uddannelse og beskæftigelse i Albertslund Kommune er opdelt i følgende delafsnit:

- Begreber
- Befolkningssammensætning
- Aldersfordeling
- Skole og uddannelse
- Tilknytning til arbejdsmarkedet
- Ydelser
- Ansatte

Begreber

I de efterfølgende afsnit bruges begreberne herkomst og oprindelse. Herkomst henfører til, om en person med udenlandsk oprindelse er indvandrer eller efterkommer. Oprindelse henfører til, hvor i verden en indvandrer kommer fra, og hvor en efterkommers forældre kommer fra. Oprindelse og statsborgerskab er ikke det samme. I faktaboks 1 nedenfor ses den statistiske definition for indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse, som er brugt i forbindelse med de data der ligger til grund for tabeller og figurer i de efterfølgende delafsnit. I faktaboks 2 er der en definition på, hvordan oprindelseslande afgøres og hvilke lande, der er vestlige og ikke-vestlige.

Faktaboks 1: Definition af indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse

Indvandrere og efterkommere er statistiske begreber, som er dannet efter bestemte regler og på grundlag af tilgængelig information. Inddelingen i indvandrere og efterkommere er lavet på grundlag af de oplysninger om forældre/børn-relationer, statsborgerskab og fødested, som findes i CPR (Det Centrale Personregister).

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer - uanset fødested - der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark.

Kilde: Indvandrere og Efterkommere, Danmarks Statistik - <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/befolkning-og-valg/indvandrere-og-efterkommere/indvandrere-og-efterkommere>

Faktaboks 2: Definition af oprindelsesland, vestlige og ikke-vestlige lande

Oprindelsesland er dannet ud fra følgende regler:

Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer, antages det at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.

Når kun en forælder kendes, defineres oprindelseslandet ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.

Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland, hhv. statsborgerskabsland.

Vestlige lande: Alle EU-lande samt Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten.

Ikke-vestlige land: Alle øvrige lande.

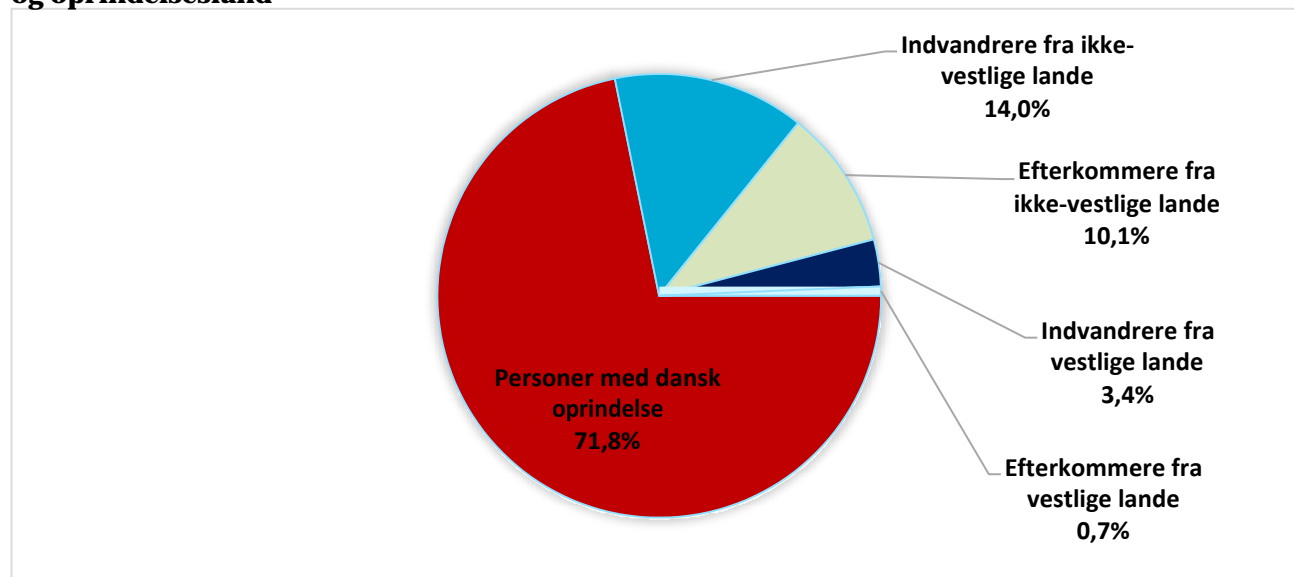
Kilde: Indvandrere og Efterkommere, Danmarks Statistik - <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/befolkning-og-valg/indvandrere-og-efterkommere/indvandrere-og-efterkommere>

Befolkningssammensætning

I dette delafsnit kigger vi på hvordan befolkningen i Albertslund Kommune er sammensat på baggrund af herkomst (se faktaboks 1) og oprindelsesland.

I figur 1 nedenfor ses det, at lidt mere end en fjerdedel af borgerne i Albertslund er indvandrere eller efterkommere af indvandrere. Flertallet af indvandrere og efterkommere har ikke-vestlig oprindelse.

Figur 1: Befolkningssammensætning i Albertslund Kommune pr. 1. januar 2018 fordelt på herkomst og oprindelsesland

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

I tabel 1 nedenfor ses antallet af indvandrere og efterkommere med henholdsvis ikke-vestlig og vestlig oprindelse samt personer med dansk oprindelse og en opgørelse af hvor stor en andel de forskellige grupper udgør af den samlede befolkning. Det fremgår at de tre kommuner Albertslund, Brøndby og Ishøj ligner hinanden i befolkningssammensætning og adskiller sig fra resten af landet og fra nabokommunen Glostrup.

Tabel 1: Befolkningssammensætning pr. 1. januar 2018 fordelt på herkomst og oprindelsesland, antal og pct.

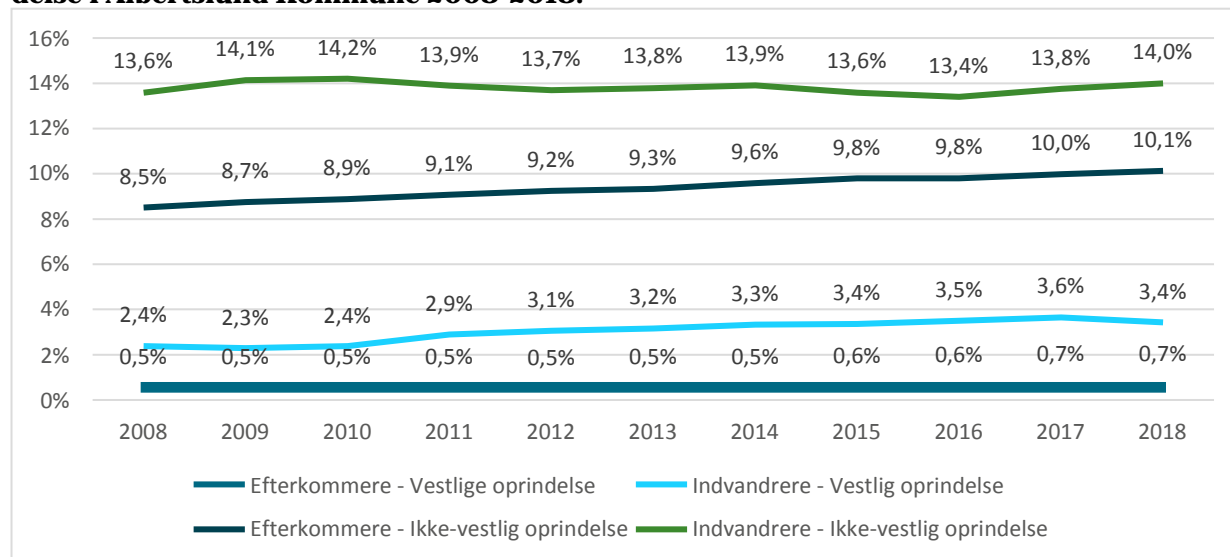
	Albertslund		Brøndby		Glostrup		Ishøj		Hele landet	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Ikke-vestlig oprindelse										
- Indvandrere	3.881	14,0%	5.864	16,5%	2.271	10,0%	4.121	17,9%	343.805	5,9%
- Efterkommere	2.809	10,1%	4.008	11,3%	1.226	5,4%	3.371	14,7%	149.663	2,6%
- I alt	6.690	24,1%	9.872	27,8%	3.497	15,4%	7.492	32,6%	493.468	8,5%
Vestlig oprindelse										
- Indvandrere	950	3,4%	1.548	4,4%	867	3,8%	1.344	5,8%	247.873	4,3%
- Efterkommere	185	0,7%	326	0,9%	124	0,5%	240	1,0%	29.056	0,5%
- I alt	1.135	4,1%	1.874	5,3%	991	4,4%	1.584	6,9%	276.929	4,8%
Alle indvandrere og efterkommere	7.825	28,2%	11.746	33,1%	4.488	19,8%	9.076	39,5%	770.397	13,3%
Dansk oprindelse	19.918	71,8%	23.792	66,9%	18.175	80,2%	13.912	60,5%	5.010.793	86,7%
Hele befolkningen	27.743	100%	35.538	100%	22.663	100%	22.988	100%	5.781.190	100%

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

I figur 2 nedenfor fremgår det, at andelen af indvandrere og efterkommere i Albertslund kommuner stiger. Samlet set er andelen vokset med 3,3 procentpoint fra 24,9 procent i 2008 til 28,2 procent i 2018. Stigningen kommer primært fra efterkommere med ikke-vestlig oprindelse og fra indvandrere fra vestlige lande. I samme periode er andelen af indvandrere og efterkommere på landsplan steget med 4,2 procentpoint fra 9,1 procent i 2008 til 13,3 procent i

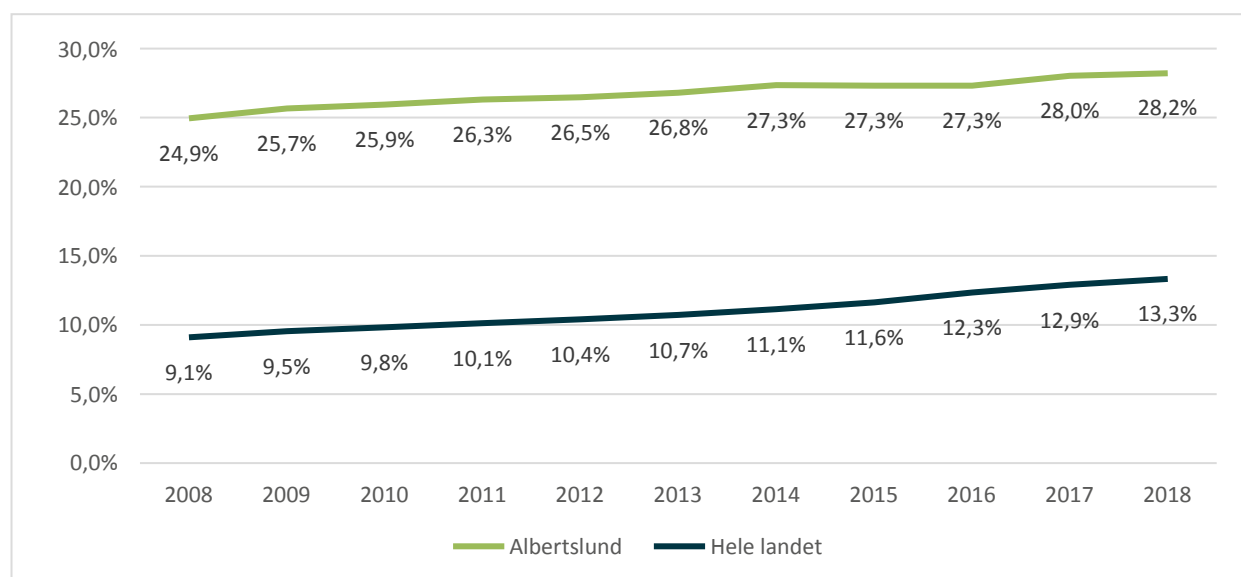
2018. Der har altså været en større stigning i hele landet end i Albertslund. Den samlede udvikling for Albertslund og hele landet fremgår af figur 3.

Figur 2: Udviklingen i andelen af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig og vestlig oprindelse i Albertslund Kommune 2008-2018.

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

Figur 3: Udviklingen i den samlede andel af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlige og vestlig oprindelse i Albertslund Kommune og hele landet 2008-2018.

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

I tabel 2a ses det, at personer med oprindelse i Tyrkiet, Pakistan og Marokko er de største grupper af indvandrere og efterkommere; tilsammen udgør de knap 70 procent af den samlede gruppe af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse i Albertslund. Endvidere fremgår det, at personer med tyrkisk oprindelse alene udgør knap 10 procent af den samlede befolkning i kommunen.

Tabel 2a: Top 3 over grupper af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse i Albertslund Kommune, 1. januar 2018.

	Tyrkiet	Pakistan	Marokko	I alt
Antal	2713	1620	316	4649
Andel af alle med ikke-vestlig oprindelse	40,6%	24,2%	4,7%	69,5%
Andel af den samlede befolkning	9,8%	5,8%	1,1%	16,8%

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

Kigger man på gruppen af indvandrere og efterkommere med vestlig oprindelse, er det Polen, Rumænien og Tyskland der er de største grupper, som det fremgår af tabel 2b. De udgør samlet set knap 38 procent af den samlede gruppe af vestlige indvandrere og efterkommere. I forhold til den samlede befolkning i Albertslund udgør gruppen 1,5 procent.

Tabel 2b: Top 3 over de største grupper af indvandrere og efterkommere med vestlig oprindelse i Albertslund Kommune, 1. januar 2018.

	Polen	Rumænien	Tyskland	I alt
Antal	185	127	115	427
Andel af alle med vestlig oprindelse	16,3%	11,2%	10,1%	37,6%
Andel af den samlede befolkning	0,7%	0,5%	0,4%	1,5%

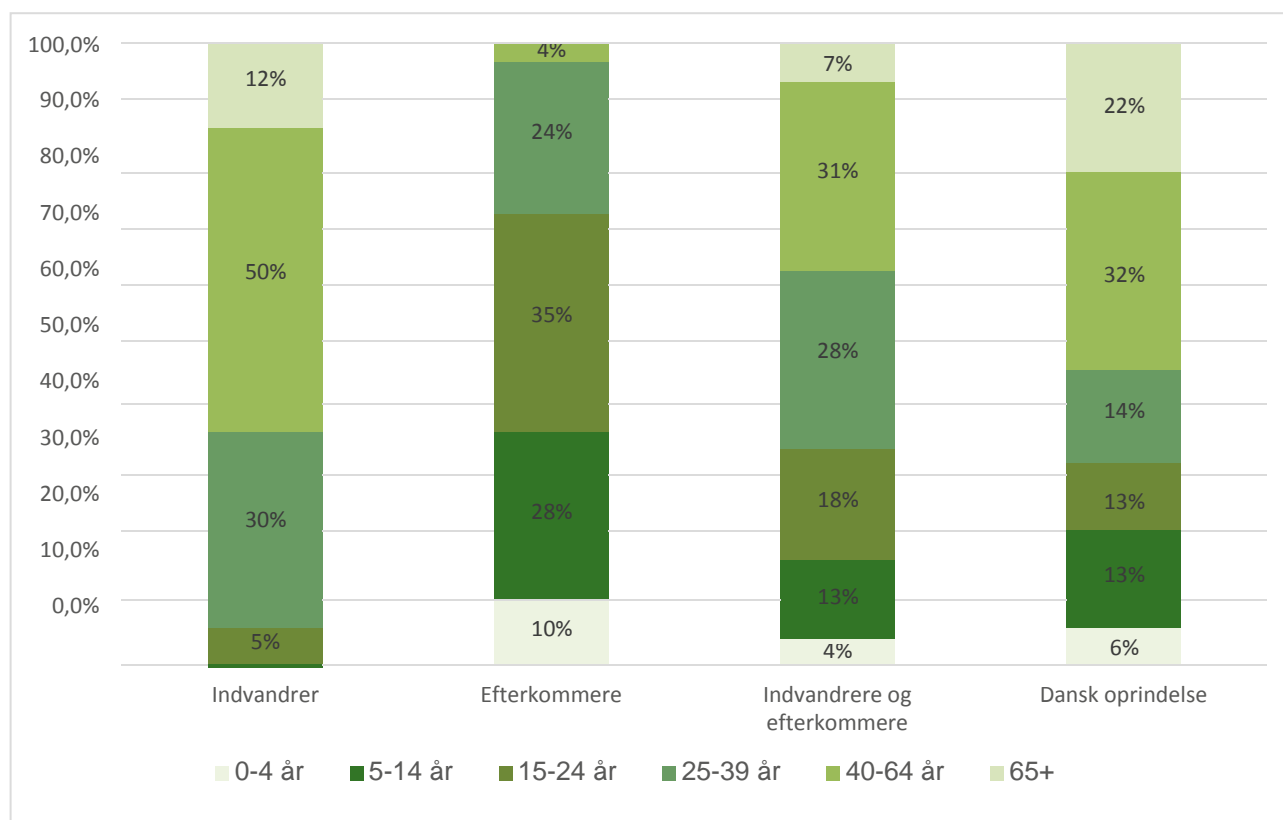
Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

Aldersfordeling

Indvandrere og efterkommere har forskellige aldersprofiler og adskiller sig endvidere fra aldersfordelingen på den øvrige befolkning. Da gruppen af indvandrere og efterkommere med vestlig oprindelse udgør en meget lille del af den samlede befolkning, som vi så i forrige afsnit, er denne gruppe ikke medtaget i figur 4 og tabel 3.

I figur 4 nedenfor ses det, at de fleste indvandrere fra ikke-vestlige lande er mellem 25 og 64 år (80 pct.), mens stort set alle efterkommere er under 40 år (96 pct.). At størstedelen af de ikke-vestlige efterkommere i Albertslund er under 40 år, hænger sammen med, at efterkommernes forældre kom til Danmark fra midten af 1960'erne og frem. Gruppen af ældre efterkommere vil vokse fremadrettet.

Figur 4: Aldersfordeling for indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse samt personer med dansk oprindelse i Albertslund Kommune, pr. 1 januar 2018.

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

I tabel 3 sammenlignes aldersfordelingen på både indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse samt personer med dansk oprindelse blandt borgere i Albertslund og i hele landet. Sammenlignet med hele landet er gruppen af både indvandrere og efterkommere i Albertslund ældre, forstået på den måde, at andelen af indvandrere over 40 år udgør 50 procent af den samlede gruppe i Albertslund mod godt 40 procent for indvandrere i hele landet. For efterkommerne gør det sig gældende, at gruppen 25-39 år udgør godt 18 procent i Albertslund mod 16,4 procent i hele landet.

Selv om gruppen af efterkommere i Albertslund generelt er ældre end gruppen på landsplan, er der stadig knap 28 pct. mellem 5 og 14 år, svarende til 775 borgere. Blandt gruppen med dansk oprindelse er knap 13 pct. mellem 5 og 14 år, svarende til 2570 borgere.

Tabel 3: Aldersfordeling for indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse samt personer med dansk oprindelse i Albertslund Kommune og i hele landet, pr. 1. januar 2018, procent.

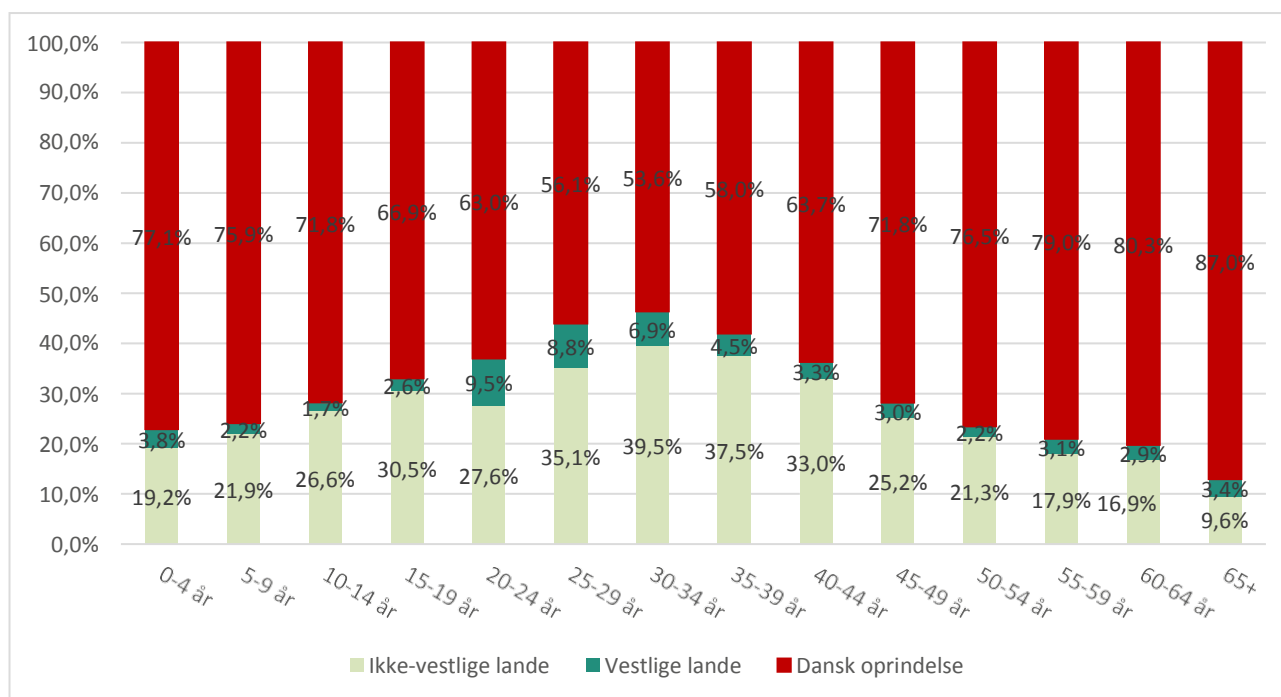
	0-4 år	5-14 år	15-24 år	25-39 år	40-64 år	65+	I alt	Antal
Albertslund								
- Indvandrere	0,4%	1,8%	5,0%	30,3%	50,3%	12,3%	100,0%	3.881
- Efterkommere	9,8%	27,6%	35,0%	24,1%	3,5%	0,0%	100,0%	2.809
- I alt	4,3%	12,6%	17,6%	27,7%	30,7%	7,1%	100,0%	6.690
Dansk oprindelse	5,9%	12,9%	13,2%	14,0%	32,3%	21,8%	100,0%	19.918
Hele landet								
- Indvandrere	1,4%	5,9%	9,7%	35,9%	40,1%	6,9%	100,0%	343.805
- Efterkommere	18,2%	30,0%	31,7%	17,4%	2,6%	0,1%	100,0%	149.663

- I alt	6,5%	13,2%	16,4%	30,3%	28,8%	4,8%	100,0%	493.468
Dansk oprindelse	5,1%	11,5%	12,3%	16,2%	33,6%	21,2%	100,0%	5.010.793

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1

Ovenfor kiggede vi på hvordan aldersfordelingen er inden for de respektive befolkningsgrupper. I figur 5 nedenfor fremgår det hvordan befolkningsgrupperne fordeler sig indenfor de forskellige aldersgrupper. Det fremgår af figur 5, at andelen med dansk oprindelse er lavest blandt de 25-39-årige.

Figur 5: Aldersgrupper fordelt på ikke-vestlig, vestlig og dansk oprindelse i Albertslund Kommune, pr. 1. januar 2018.

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, FOLK1C

Skole og uddannelse

I det følgende afsnit belyses det hvordan indvandrere og efterkommere klarer sig i skole og uddannelsessystemet. For alle tabeller og figurer i dette afsnit gælder det, at vi kun ser på indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, bortset fra tabel 4, der omhandler antallet af elever i folkeskolen. Det har ikke været muligt at opdele tabel 4 på herkomst.

Endvidere gælder det, at for at få en mere retvisende sammenligning, skal indvandrerne være ankommet til Danmark i alderen 0-12 år for at indgå i statistikkerne. Bortset fra tabel 6a og 6b, her skal indvandrerne have været i Danmark i henholdsvis 4 og 8 år. Under hver tabel og figur er der en note der viser hvilken opgørelsesmetode der er brugt for indvandrerne.

Først kigger vi på hvordan de forskellige typer uddannelser er defineret i faktaboks 3.

Faktaboks 3: Uddannelser

Grundskolen omfatter hele grundskoleområdet, dvs. børnehaveklasse til 10. klasse

Ungdomsuddannelser dækker over følgende uddannelser

De almengymnasiale uddannelser omfatter gymnasium, studenterkursus (HF) og højere forberedelseseksamen samt adgangskurser til videregående uddannelser. Giver adgang til videregående uddannelser.

De erhvervsgymnasiale uddannelser omfatter højere handelseksamen (HHX) og højere teknisk eksamen (HTX) samt adgangseksamen til ingeniøruddannelser. Giver adgang til videregående uddannelser.

De erhvervsfaglige uddannelser er som de eneste ungdomsuddannelser i sig selv erhvervskompetencegivende. De omfatter ungdomsuddannelser, der foregår ved handelsskoler, tekniske skoler, landbrugs-, søfarts- samt social- og sundhedsskoler

Videregående uddannelser dækker over følgende uddannelser

Korte videregående uddannelser varer typisk 1-2 år og bygger oven på en almengymnasial eller erhvervsgymnasial uddannelse. Korte videregående uddannelser er typisk akademi- eller erhvervsakademiuddannelser, fx finansøkonom eller datamatiker.

Mellemlange videregående uddannelser varer typisk 2 - 4 år og bygger oven på en almengymnasial eller erhvervsgymnasial uddannelse. Mellemlange videregående uddannelser er fx sygeplejerske, folkeskolelærer og diplomingeniør.

Lange videregående uddannelser varer samlet 5 år og er typisk delt op i en 3-årig bachelorgrad og en 2-årig kandidatgrad. En lang videregående uddannelse er fx antropolog, læge og teolog.

Bacheloruddannelser er 3-årige afrundede uddannelsesforløb efter en gymnasial uddannelse. Uddannelserne har til formål at give grundlag for at udøve erhvervsfunktioner og er en forudsætning for de fleste lange videregående uddannelser (kandidatuddannelse). En bacheloruddannelse er fx HA og bachelor i tysk.

Forskeruddannelserne (ph.d.-uddannelser) er normalt et treårigt heltidsstudium. Forskeruddannelserne ligger i forlængelse af en lang videregående uddannelse.

Kilde: Alle uddannelser, Danmarks Statistik

Lidt over en fjerdedel af eleverne i grundskolen i Albertslund er indvandrere og efterkommere. Dette fremgår af tabel 4. Derudover ses det, at andelen af indvandrere og efterkommere i grundskolen i Albertslund er højere end andelen på landsplan, mens andelen i Albertslund er mindre end i både Brøndby og Ishøj. Siden 2012 har andelen af indvandrere og efterkommere i grundskolen i Albertslund ligget omkring 27-30 pct., så andelen er relativt konstant (udvikling over tid fremgår ikke af tabellen).

Tabel 4: Elever i grundskolen fordelt på herkomst, pr. 1. oktober 2017 (skoleåret 2017/18)

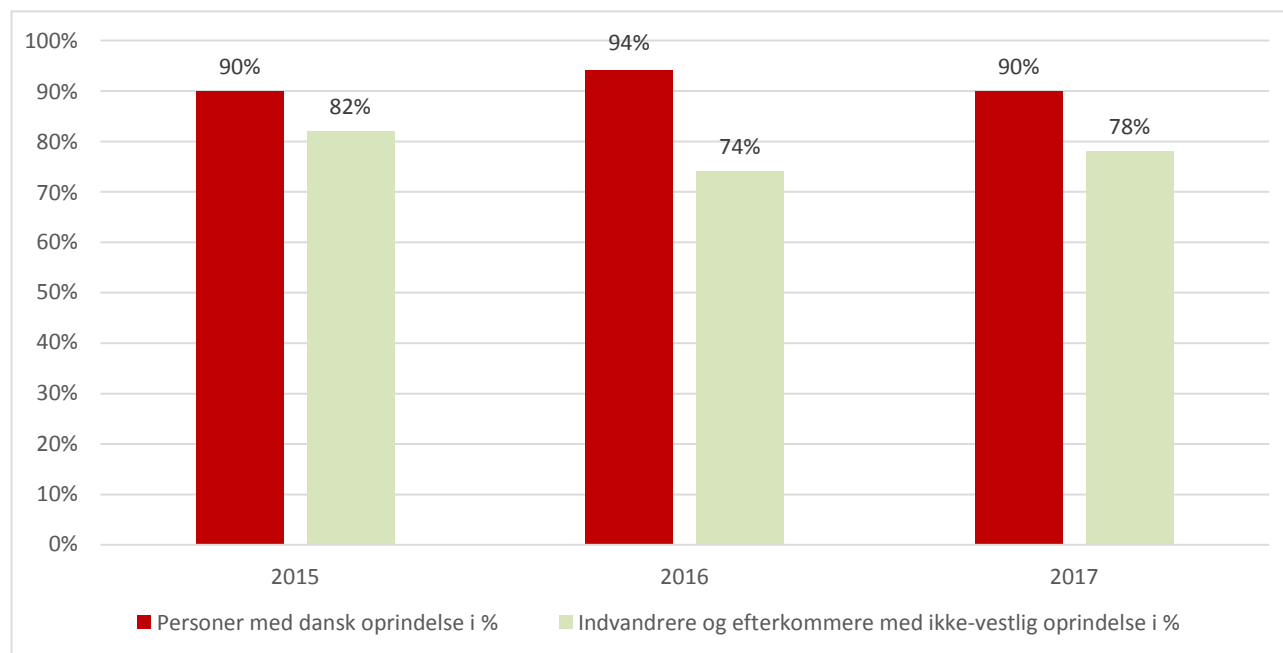
	Albertslund		Brøndby		Glostrup		Ishøj		Hele landet	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
- Indvandrere	96	2,6%	181	4,3%	104	4,0%	157	5,2%	29.268	4,1%
- Efterkommere	946	25,2%	1.255	29,5%	349	13,3%	888	29,7%	54.498	7,7%
Indvandrere og efterkommere i alt	1.042	27,7%	1.436	33,8%	453	17,2%	1.045	34,9%	83.766	11,8%
Dansk herkomst	2.717	72,3%	2.818	66,2%	2.176	82,8%	1.946	65,1%	621.201	87,6%
Uoplyst herkomst									4.223	0,6%
Alle elever	3.759	100%	4.254	100%	2.629	100%	2.991	100%	709.190	100%

Note: Antal elever i grundskolen pr. 5. september det pågældende år opgjort i starten af skoleåret.

Kilde: Statistikbanken hos Danmarks Statistik, UDDAKT20.

Det fremgår af figur 5, at andelen af elever i 9. klasse, der består afgangsprøven i både skriftlig dansk og matematisk problemløsning, er faldet i perioden fra 2015 til 2017 for indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund. Andelen af 9. klasses elever med ikke-vestlig oprindelse, der har bestået prøverne, er faldet med 4 procentpoint, mens andelen af elever med dansk oprindelse, der har bestået prøverne, er den samme i 2015 og 2017. Der er en større andel af elever med dansk oprindelse, som består prøverne i både skriftlig dansk og matematisk problemløsning end elever med ikke-vestlig oprindelse.

Figur 5: Andelen af indvandrere¹ og efterkommere med ikke vestlig-oprindelse, samt personer med dansk oprindelse, der opnår karakteren 2 eller derover ved 9. klasses afgangsprøve i skriftlig dansk og matematisk problemløsning.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriet, Integrationsbarometer.dk

Note 1: Kun indvandrere der ankommet til Danmark i alderen 0-12 år indgår i opgørelsen

Elever med ikke-vestlig oprindelse klarer sig dårligere i Albertslund Kommune end i Brøndby, Glostrup og Ishøj Kommune. I tabel 5 ses det, at andelen elever i 9. klasse med ikke-vestlig oprindelse i Albertslund, der består prøver i både skriftlig dansk og matematisk problemløsning er 8-14 procentpoint lavere end i Brøndby, Ishøj og Glostrup, mens den er 7 procentpoint lavere end landsgennemsnittet.

Tabel 5: Andelen af indvandrere¹ og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse der opnår karakteren 2 eller derover ved 9. klasses afgangsprøve i skriftlig dansk og matematisk problemløsning.

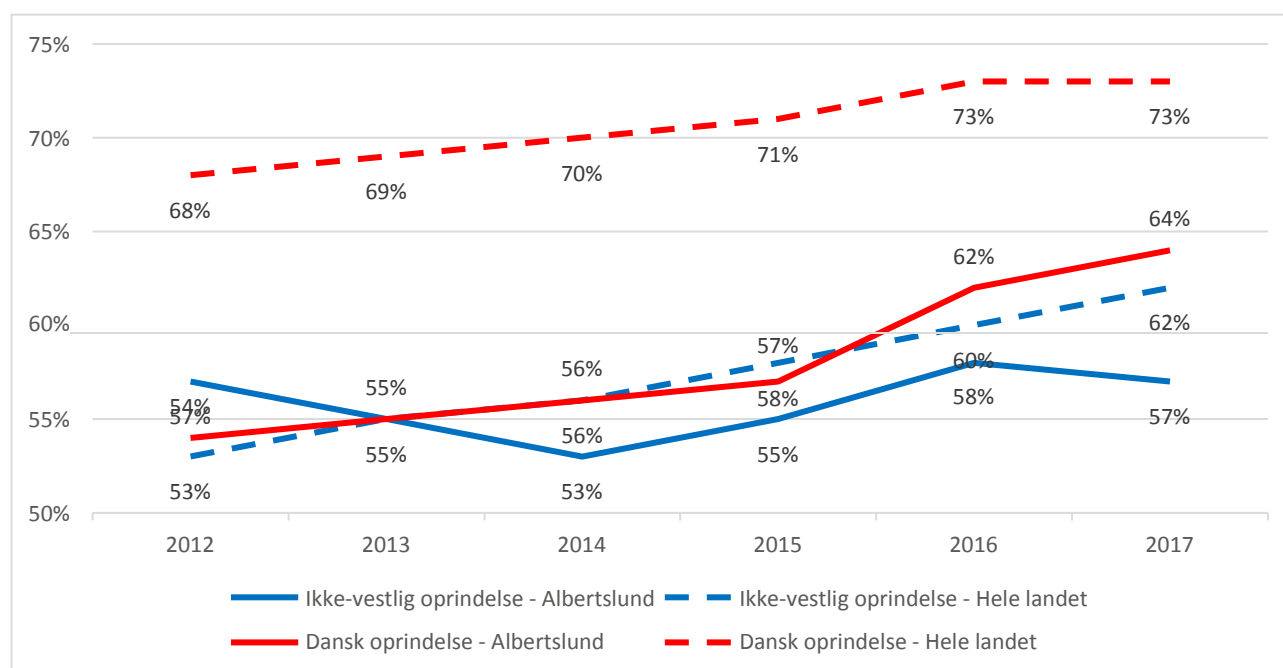
Andel elever med ikke-vestlig oprindelse der består begge prøver	
Albertslund	78%
Brøndby	88%
Glostrup	92%
Ishøj	86%
Hele landet	85%

Note 1: Kun indvandrere der er ankommet til Danmark i alderen 0-12 år indgår i opgørelsen.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriet, Integrationsbarometer.dk

I figur 6 ses ingen udvikling fra 2012 til 2017 i Albertslund mod 9 procentpoint stigning på landsplan i samme periode for andelen af indvandrere og efterkommere mellem 20-24 årige, som har gennemført minimum en ungdomsuddannelse.

Figur 6: Andelen med minimum en ungdomsuddannelse som højest fuldførte uddannelse blandt 20-24 årige, fordelt på oprindelse¹, udvikling 2012-2017, pct.

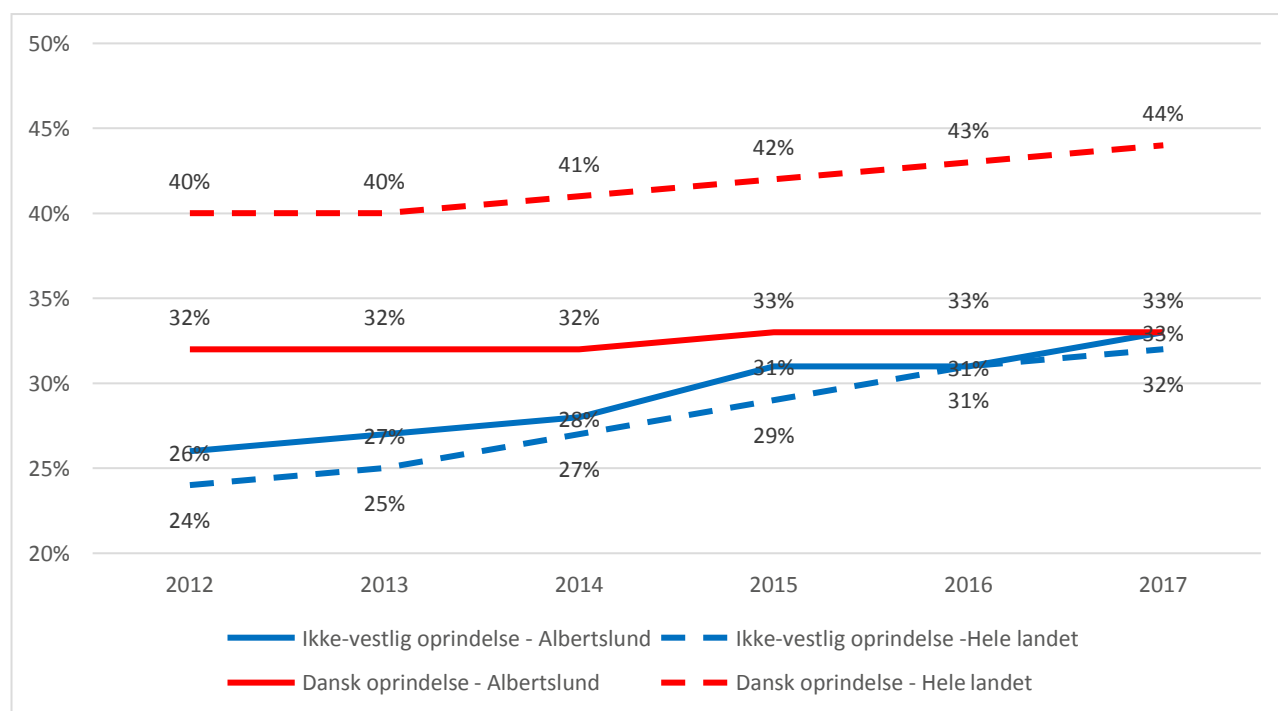

Note 1: Kun indvandrere der er ankommet til Danmark i alderen 0-12 år indgår i opgørelsen

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriet, Integrationsbarometer.dk

I figur 7 ses udviklingen af 25-39 årige, der har gennemført en videregående uddannelse. I Albertslund er indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse steget med 7 procentpoint i perioden 2012-2017 mod en 8 procentpoints stigning i hele landet. Albertslund har ligget over landsgennemsnittet hele perioden, varierende med 1-2 procentpoint. Andelen af borgere med en videregående uddannelse ligger i 2017 på samme niveau, uanset om de har dansk eller ikke-vestlig baggrund.

Figur 7: Andelen af 25-39 årige der har gennemført en videregående uddannelse, fordelt på oprindelse¹, udvikling 2012-2017, pct.

Note 1: Kun indvandrere der er ankommet til Danmark i alderen 0-12 år indgår i opgørelsen

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriet, Integrationsbarometer.dk

Tilknytning til arbejdsmarkedet

Befolkningen kan opdeles i to grupper, i og uden for arbejdsstyrken, hvor førstnævnte kan opdeles i yderligere to grupper, nemlig beskæftigede og arbejdsløse. Definition af beskæftigede, arbejdsløse og personer uden for arbejdsstyrken fremgår af faktaboks 4 nedenfor.

Faktaboks 4: Definition af personer i og udenfor arbejdsstyrken

Personer i arbejdsstyrken omfatter personer, som er beskæftigede eller arbejdsløse:

- Beskæftigede omfatter lønmodtagere, selvstændige eller medarbejdende ægtefæller,
- Arbejdsløse omfatter personer, der ikke er i beskæftigelse, men står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Personer uden for arbejdsstyrken omfatter personer, der af forskellige årsager hverken er beskæftigede eller arbejdsløse, herunder de største undergrupper:

- Personer, der modtager førtidspension.
- Personer, der modtager passiv kontanthjælp – passiv vil sige, at de ikke er jobparate og ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet
- Personer på efterløn

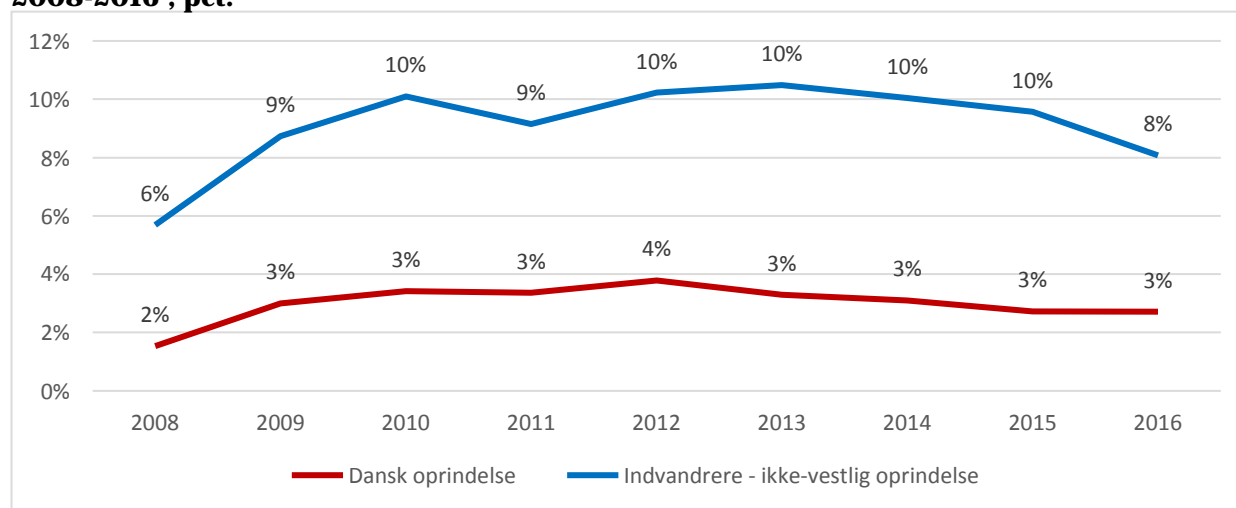
Kilde: Statistikdokumentation for Registerbaseret arbejdsstyrkestatistik, Danmarks Statistik

I figur 8a og 8b indgår kun indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse i alderen 25-64 år. Det skyldes at størstedelen af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse og indvandrere fra vestlige lande er under 40 år. I figur 9c sammenlignes indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, indvandrere fra vestlige

lande og personer med dansk oprindelse mellem 25-39 år. Gruppen af efterkommere med vestlig oprindelse er meget lille og derfor undtaget i alle figurer.

Andelen af arbejdsløse faldt fra 2006 til 2009 for både indvandrere fra ikke-vestlige lande og for personer med dansk oprindelse. Siden 2009 og frem til 2013 er arbejdsløsheden steget, så der i en periode har været 10 pct. arbejdsløshed blandt 25-64 årige indvandrere fra ikke-vestlige lande og 4 pct. blandt 25-64 årige personer med dansk oprindelse, det fremgår af figur 8a.

Figur 8a: Udviklingen i andelen af arbejdsløse 25-64 årige ud af de samlede grupper af 25-64 årige indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse, i Albertslund Kommune 2008-2016¹, pct.

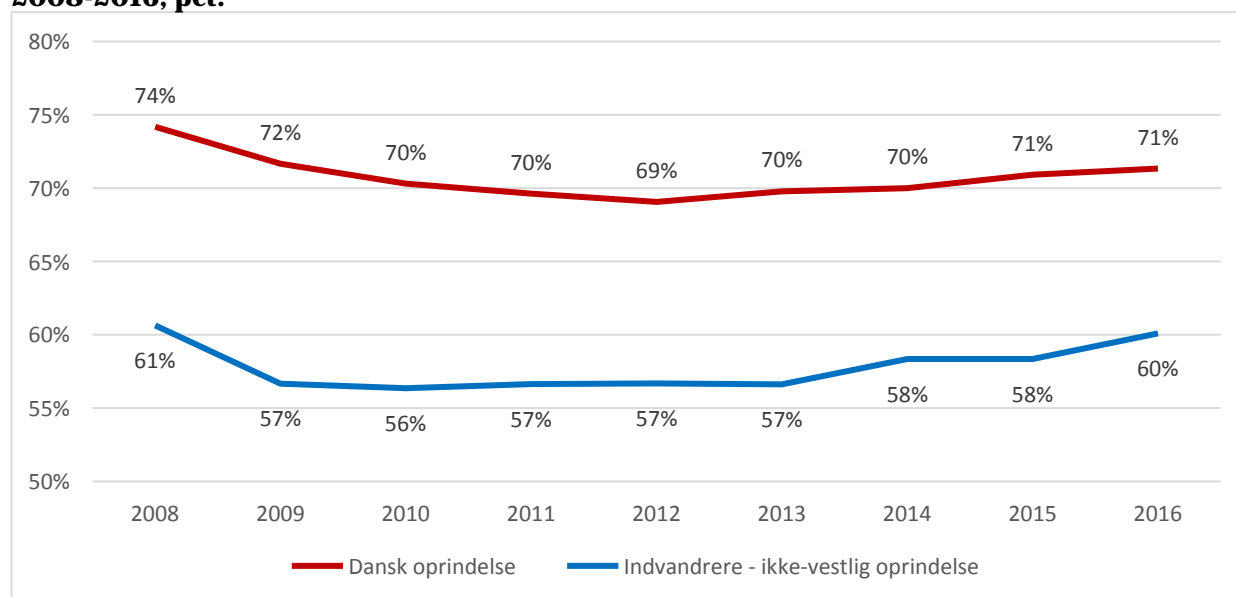

Kilde: Danmarks Statistik, RAS201

Note 1: databasen RAS201 opdateres ikke længere med 2016 som sidste år. Denne type data findes nu kun i Udlændinge- og Integrationsministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik

Af figur 8b ses det, at andelen der er i beskæftigelse i Albertslund er faldet fra 2008 til 2013 for både indvandrere fra ikke-vestlige lande og for personer med dansk oprindelse med 4 procentpoint. Andelen af beskæftigede blandt indvandrere er lavere end for gruppen af personer med dansk oprindelse, men i 2016 er forskellen blevet 2 procentpoint mindre end i 2008, fra 13 procent til 11 procentpoint. Det skyldes primært, at andelen af personer med dansk oprindelse, der er i beskæftigelse, er faldet fra 2008-2016.

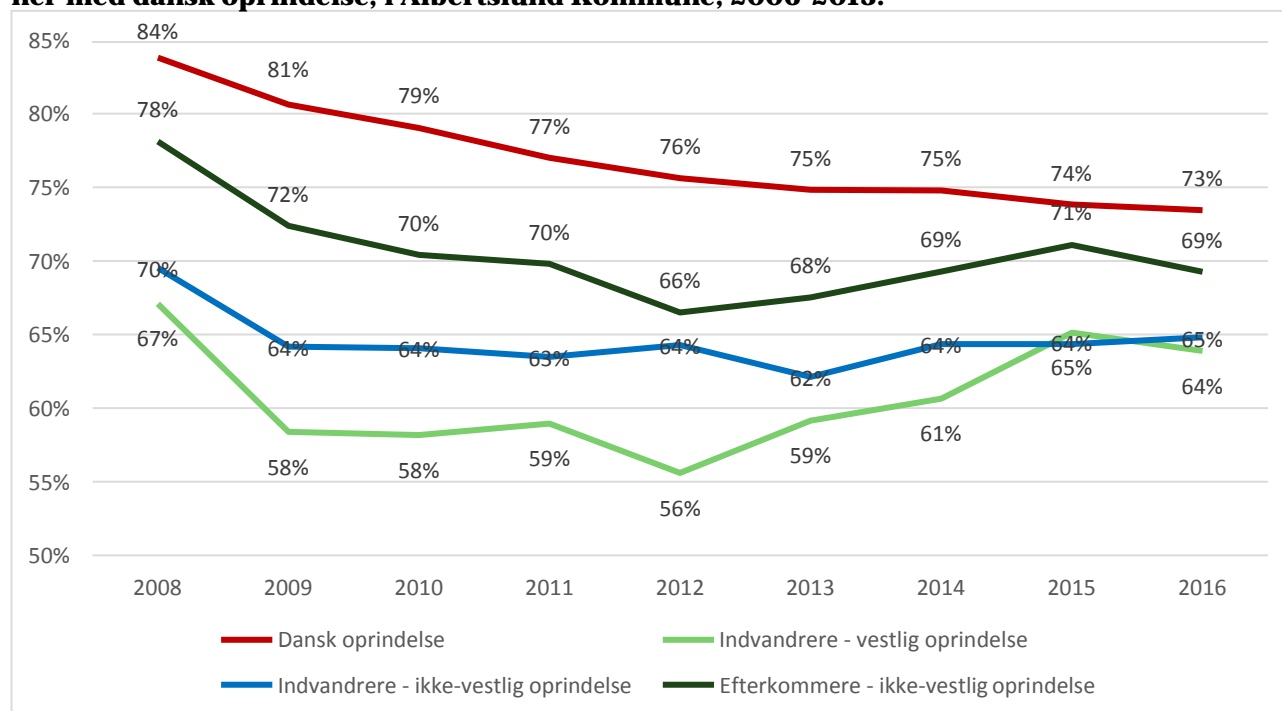
Figur 8b: Udviklingen i andelen af beskæftigede 25-64 årige ud af den samlede gruppe af 25-64 årige indvandrere fra ikke-vestlige lande og personer med dansk oprindelse, i Albertslund Kommune, 2008-2016, pct.

Kilde: Danmarks Statistik, RAS201

I figur 8c ses, at andelen af personer mellem 25 og 39 år, som er i beskæftigelse, er faldet fra 2008 til 2016 uanset herkomst og oprindelse. Faldet i beskæftigede er størst for gruppen med dansk oprindelse, dernæst kommer efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. For indvandrere fra ikke-vestlige lande har der været en stigning på 3 procentpoint i årene 2013 til 2016 og indvandrere fra vestlige lande har oplevet en endnu større stigning. Det skal nævnes, at personer der ikke er i beskæftigelse kan være i gang med en uddannelse.

Figur 8c: Udviklingen i andelen af beskæftigede 25-39 årige ud af den samlede gruppe af 25-39 årige indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, indvandrere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse, i Albertslund Kommune, 2006-2013.

Ydelser

I de efterfølgende tabeller og figurer er andelen af helårspersoner på ydelser opdelt på henholdsvis indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse samt personer med dansk oprindelse opgjort ved tage antallet på ydelse fra www.jobindsats.dk (udtræk fra maj 2018) ud af den samlede gruppe af 16-66 årige med samme herkomst og oprindelse opgjort i tabellen FOLK1E i statistikbanken hos Danmarks Statistik. Gruppen af borgere fra vestlige lande er meget lille og udeladt i nedenstående tabeller.

I tabel 6a ses et fald i andelen af a-dagpengemodtagere, specielt fra 2014 til 2015. Det mest markante fald er blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande. Samtidig ses en stigning i andelen af kontanthjælpsmodtagere for indvandrere med ikke-vestlig oprindelse. Forklaringen kan være, at a-dagpengereetten ophører og at borgerne i stedet for modtager særlig uddannelsesydelse eller kontanthjælp. Personer der modtager særlig uddannelsesydelse optræder som kontanthjælpsmodtagere i denne statistik.

Tabel 6a Andel på a-dagpenge i Albertslund Kommune.

	2014	2015	2016	2017
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	7,61%	5,72%	4,95%	4,95%
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	3,56%	2,96%	3,05%	3,78%
Personer med dansk oprindelse	2,89%	2,42%	2,10%	1,88%

Tabel 6b Andel på kontanthjælp i Albertslund Kommune.

	2014	2015	2016	2017
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	8,47%	9,64%	9,29%	9,31%
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	4,38%	5,50%	1,72%	1,45%
Personer med dansk oprindelse	5,60%	5,71%	3,26%	3,07%

I tabel 6c fremgår det, at der har været en svag stigning i andelen i fleksjob, samtidigt er andelen på førtidspension faldet fra 2014 til 2017. Faldet kan hænge sammen med den seneste reform af førtidspensionsområdet.

Tabel 6c Andel på fleksjob i Albertslund Kommune.

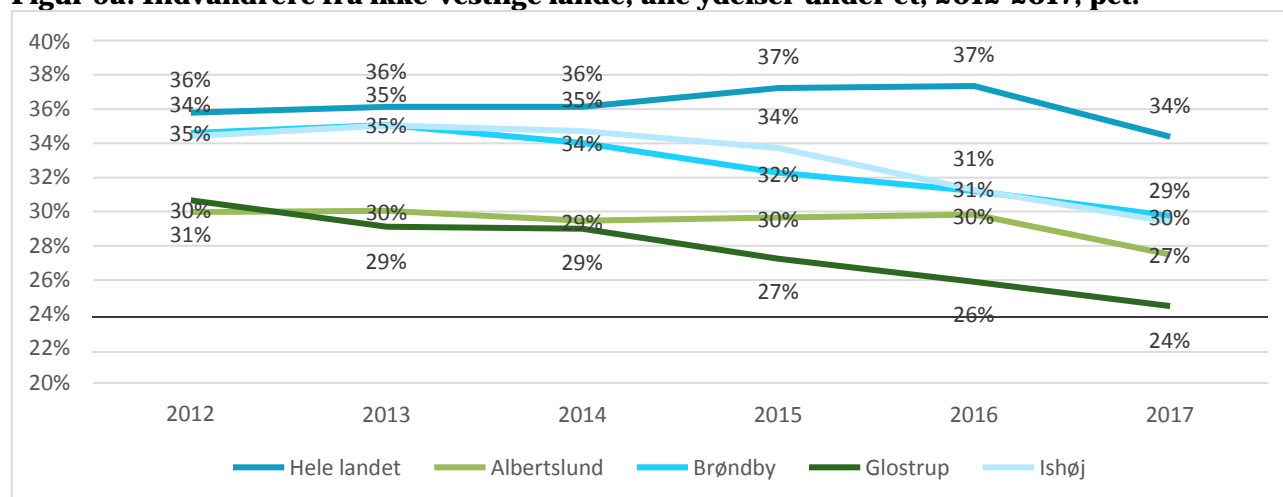
	2014	2015	2016	2017
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	0,83%	0,95%	1,03%	1,15%
Personer med dansk oprindelse	1,65%	1,74%	1,83%	2,06%

Tabel 6d Andel på førtidspension i Albertslund Kommune.

	2014	2015	2016	2017
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	8,28%	8,07%	7,96%	7,87%
Personer med dansk oprindelse	5,98%	5,70%	5,59%	5,55%

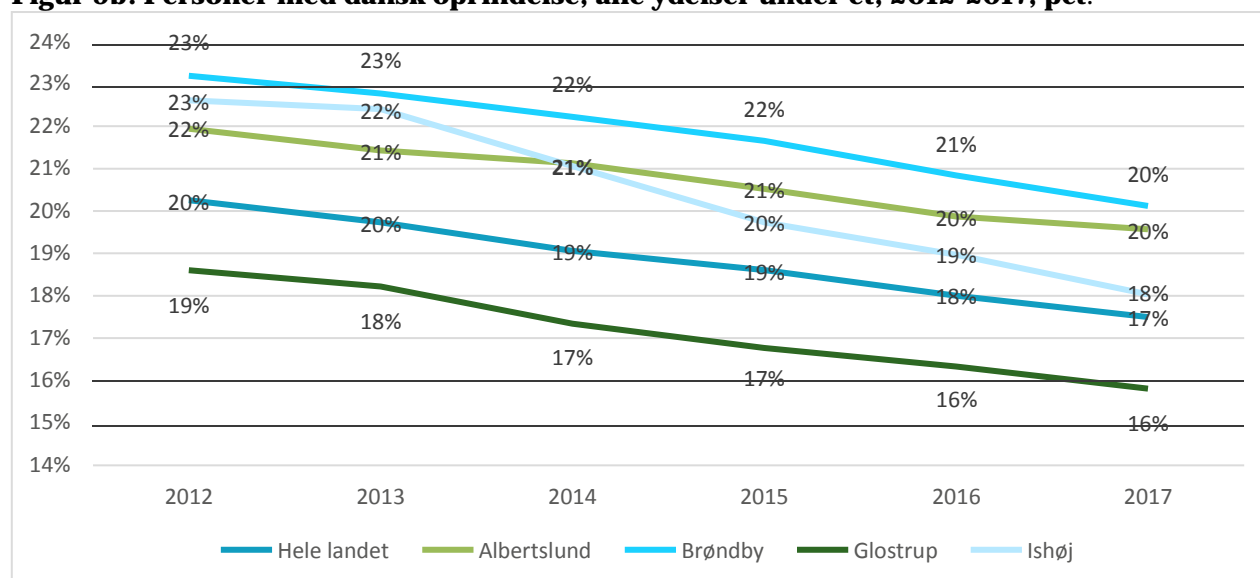
I Figur 9a og 9b ses udviklingen af alle borgere der modtager en ydelse. I figur 9a ses for Albertslund et konstant niveau fra 2012-2016 på ca. 30 pct. af 16-66 årige indvandrere fra ikke-vestlige lande der modtager en ydelse; fra 2016-2017 ses der et fald på ca. 3 procentpoint. Albertslund har en lavere andel på ydelse end landsgennemsnittet og de to kommuner, Brøndby og Ishøj.

Figur 9a: Indvandrere fra ikke-vestlige lande, alle ydelser under et, 2012-2017, pct.

I figur 9b ses et konstant fald på ca. 0,5 procentpoint fra 2012-2017 for personer med dansk oprindelse i Albertslund.

Figur 9b: Personer med dansk oprindelse, alle ydelser under et, 2012-2017, pct.

Ansatte i Albertslund Kommune

Albertslund Kommune har i integrationspolitikken et mål om, at andelen af etniske minoriteter ansat i forskellige stillingstyper i kommunen skal afspejle andelen af etniske minoriteter med de relevante kvalifikationer i kommunen.

I tabel 7 sammenlignes herkomstfordelingen på forskellige forvaltningsområder med befolkningssammensætningen generelt i kommunen.

Table 7: Employees in Albertslund Municipality, distributed by ethnicity

2014	Administrativt område	Børn & unge området	Teknisk område samt service	Undervisningsområdet	Ældre, sundhed og handicap	Total	
Etniske danskere	91,91%	85,99%	67,83%	90,46%	74,76%	83,03%	
Ikke-vestlig herkomst	7,32%	12,06%	28,67%	7,16%	21,55%	14,60%	
Vestlig herkomst	0,77%	1,95%	3,50%	2,39%	3,69%	2,37%	
2015	Administrativt område	Børn & unge området	Teknisk område samt service	Undervisningsområdet	Ældre, sundhed og handicap	Total	
Etniske danskere	91,49%	86,27%	68,11%	90,06%	72,59%	82,68%	
Ikke-vestlig herkomst	7,94%	11,71%	28,57%	7,78%	23,55%	15,02%	
Vestlig herkomst	0,57%	2,02%	3,32%	2,16%	3,86%	2,30%	
2016	Administrativt område	Børn & unge området	Teknisk område samt service	Undervisningsområdet	Ældre, sundhed og handicap	Total	
Etniske danskere	90,56%	86,57%	67,72%	87,50%	71,63%	81,70%	
Ikke-vestlig herkomst	8,43%	11,66%	28,61%	10,13%	25,49%	16,07%	
Vestlig herkomst	1,00%	1,77%	3,67%	2,37%	2,87%	2,23%	
2017	Administrativt område	Børn & unge området	Teknisk område samt service	Undervisningsområdet	Ældre, sundhed og handicap	Total	Folketal 2017
Etniske danskere	90,57%	85,28%	68,98%	86,42%	71,14%	81,34%	71,74%
Ikke-vestlig herkomst	8,84%	12,93%	27,01%	11,93%	25,59%	16,51%	24,06%
Vestlig herkomst	0,59%	1,79%	4,01%	1,65%	3,27%	2,15%	4,20%

The figures are based on a special survey from Danmarks Statistik and KRL, 2014-17 (16-66 years)

The figure contains data on both immigrants and descendants, distributed by western and non-western origin. The share of employees with another ethnic origin is slightly increasing. There is only a small population increase for 2017. Overall, there are only 10 percentage points more with Danish origin among the employees than in the population. In the elderly group, the share of employees is closest to the population distribution and especially here the share is increasing. The share is also increasing in the administrative area.

Økonomi

I det følgende beskrives de udgifter Albertslund Kommune har i forbindelse med tiltag særligt rettet mod indvandrere og efterkommere, som er nærmere beskrevet i denne redegørelse. Albertslund Kommune har også indtægter som konsekvens af kommunes befolkningssammensætning, hvor 24,1 pct. af befolkning er indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. Disse indtægter stammer fra forskellige udligningsordninger og statstilskud som også beskrives nærmere.

Udgifter til tiltag særligt rettet mod indvandrere og efterkommere

I *Oversigt over udgifter til tiltag særligt rettet mod indvandrere og efterkommere* ses en opgørelse af de udgifter Albertslund Kommune har haft i forbindelse med en række tiltag. Opgørelsen viser, at Albertslund Kommune har brugt mellem 12,6 og 13,1 mio. kr. de seneste fire år på tiltag særligt rettet mod indvandrere og efterkommere, som er beskrevet i denne redegørelse. I tabel 8 nedenfor ses det samlede resultat fra oversigten sidst i dette kapitel.

Tabel 8: Samlede udgifter til tiltag særligt rettet mod indvandrere og efterkommere i kr.

	R2014	R2015	R2016	R2017
Udgifter til initiativer	13.324.685	13.160.283	12.855.668	13.599.683

Alle beløb er regnskabstal.

Det skal bemærkes at opgørelsen af udgifterne for de forskellige initiativer som udgangspunkt er den direkte udgift for Albertslund Kommune. Ekstern finansiering af initiativer, så som statslige puljemidler, indgår ikke i tabellen. For udgifter i forbindelse med integrationsloven og danskuddannelse er der tale om bruttoudgifter, da refusionerne fremgår af tabel 10.

Opgørelsen kan ikke ses som en facitliste over Albertslund Kommunes samlede merudgift som konsekvens af befolkningssammensætningen, da det kun er de særlige tiltag, som er nærmere beskrevet i redegørelsen, der indgår. Flere andre opgaver og tiltag som berører en integrationsindsats, er nogle som indgår i medarbejdernes øvrige arbejdsopgaver og disse kan ikke adskilles til en direkte udgift, f.eks. en stor del af de opgaver skolerne løfter, hvor der gælder at skolerne selv skal finansiere dem, gennem de midler de får tildelt gennem ressourcetildelingsmodellen.

Indtægter som konsekvens af kommunes befolkningssammensætning

Albertslund Kommune får indtægter fra forskellige udligningsordninger og statstilskud som konsekvens af kommunes befolkningssammensætning. Andel af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse indgår som et kriterium i den generelle udligningsordning. Derudover findes der en særlig udligningsordning der vedrører udligning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere (udligningsordningen vedrørende udlændinge). I forbindelse med kommunes forpligtigelser overfor indvandrere omfattet af integrationsloven og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.v. modtager Albertslund Kommune direkte statstilskud på 50 procent af udgifterne (Efter år 2017 er der ikke længere refusion på danskuddannelse).

Udligningsordningen vedrørende indvandrere og efterkommere

Udligningsordningen vedrørende indvandrere og efterkommere har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til indvandrere og efterkommere.

Kommunerne finansierer denne ordning under ét, således at bidraget fordeles i forhold til kommunens andel af den samlede gruppe af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange indvandrere, flygtninge og efterkommere samlet vil modtage et tilskud, hvor Albertslund Kommune kommer i den sidste kategori.

I denne udligningsordning ydes der et generelt tilskud til dækning af merudgifter vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. Ordningen tager sigte på generelle merudgifter såsom rådgivning, administration, bibliotek og fritid, sociale og sundhedsmæssige udgifter vedr. børn mm., samt merudgifter til folkeskoleundervisning.

Tilskuddet beregnes ud fra et tilskudsbeløb pr. indvandrer og efterkommer med ikke-vestlig oprindelse samt et tillæg for 0-5 årige og 6-16 årige. I tabel 8 ses den samlede nettoindtægt i Albertslund Kommune fra udligningsordningen vedrørende indvandrere og efterkommere. Det skal understreges, at indtægterne i tabel 9 ikke kan sammenlignes med udgifterne i tabel 8.

Tabel 9: Indtægt fra udligningsordningen vedrørende indvandrere og efterkommere i 2014, 2015, 2016 og 2017 i 1.000 kr.

	2014	2015	2016	2017
Udligning vedrørende indvandrere og efterkommere	45.132	45.912	45.552	43.848

Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalgs arbejde med forslag til ændringer af udligningssystemet blev afsluttet i slutningen af 2017. Der var fremsat modeller som indebar forskellige ændringer af både udlændinge udligningsordningen, samt ændringer af de kriterier i den generelle udligning mellem kommuner som vedrører indvandrere og efterkommere. Da det ikke er lykkedes at nå til enighed om ændringer af udligningssystemet, gælder ovenstående ordning i de kommende år fortsat.

Statstilskud

Udover udligningsordningerne modtages der et direkte statstilskud på 50 pct. af kommunens udgifterne til henholdsvis integrationsprogram og introduktionsforløb i henhold til integrationsloven samt udgifter til danskuddannelse (ikke fra år 2018) efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge. Endvidere modtages der grundtilskud og resultattilskud til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet.

I budget 2018 er der budgetteret med en kommunal indtægt på 3,4 mio. kr. i forbindelse med tilskud og refusion til indvandrere m.v. De kommunale indtægter fra tidligere år ses i tabel 10 nedenfor.

Tabel 10: Oversigt over indtægter i forbindelse med integrationsloven og danskuddannelse i 2014, 2015, 2016 og 2017 i 1.000 kr.

	2014	2015	2016	2017
Grundtilskud for udlændinge omfattet af det 3 årige integrationsprogram	1.136	1.391	1.581	1.769
Resultattilskud for udlændinge, der påbegynder kompetencegivende uddannelse	143	194	0	51
Resultattilskud for udlændinge, der kommer i ordinær beskæftigelse	525	242	639	1.046
Resultattilskud for udlændinge, der består prøve i dansk	286	363	442	261
Refusion af kommunernes udgifter til integrationsprogram og introduktionsforløb	4.579	3.765	3.843	3.671
I alt	6.669	5.955	6.505	6.798

Anmærkning: Refusion i forbindelse med udgifter til ydelser, repatriering og tilskud til mindreårige uledsagede asylansøgere er ikke medtaget.

Oversigt over udgifter til tiltag særligt rettet mod indvandrere og efterkommere

	Note:	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018
Småbørn						
3 og 5 års sprogvurderinger		1.347.661	1.215.576	1.020.486	1.209.146	1.338.000
30 timers sprogstimuleringsstilbud		673.153	692.514	548.845	511.689	520.899
Tidlig indsats		137.884	117.099	6.000	-	-
Skole og fritid						
Undervisning i basisdansk	Tallene er beregnede udgifter, da de faktiske udgifter ikke opgøres	1.128.000	1.278.400	1.316.000	1.917.600	1.128.000
Modtageklasserne - Basisundervisning i dansk som andetsprog	Tallene er beregnede udgifter, da de faktiske udgifter ikke opgøres	1.487.873	1.515.146	1.542.918	1.571.200	1.600.000
Modersmålsundervisning	Samlet fra 2014-2017 har der været 2 elever med en samlet udgift på 8.624 kr.					
Fritidsjobambassadør - Projekt fritidsjob til unge i Hedemarken	Bevilling fra STAR på 1.867.521 kr.					
Get2Sport	Ekstern bevilling fra DIF og bevilling fra integrationspuljen på kulturområdet på 50.000 kr. i 2014-2015					
Voksne						
Integrationsprogram for familiesammenførte		1.392.435	1.370.087	1.810.246	1.876.363	1.702.000
Danskundervisning for voksne udlændinge		6.160.815	5.975.532	5.773.598	5.441.748	6.101.000
Tolkning		996.864	995.929	837.575	1.071.938	926.000
Ældre og sundhed						
Repatriering	Udgifterne er 100 pct. Statsfinansieret. I perioden fra 2014 til 2017 var der i alt udgifter for 1,8 mio. kr. og der er afsat 0,7 mio. kr. i 2018					
Sum		13.324.685	13.160.283	12.855.668	13.599.683	13.316.000

Småbørn

Med udgangspunkt i Udviklingsstrategi for Dagtilbud 2016-2022 arbejdes der i daginstitutionerne og dagplejen bredt med alle 0-6 årige børns trivsel, læring og udvikling. I daginstitutioner og dagpleje er der generelle og målrettede indsatser med særligt fokus på udvikling af børns sprog. Den generelle sprogingdsats omfatter derfor alle børn.

Sprogvurderingsindsatsen retter sig mod alle børn, men tosprogede børn udgør størstedelen af de vurderede børn. Sprogstimuleringsindsatsen retter sig udelukkende mod tosprogede børns udvikling af dansksproglige kompetencer. Medarbejderne har fokus på den enkelte families behov, herunder også at guide ift. hvad det vil sige at være en del af det danske samfund, normer, forventninger.

Samarbejde med Albertslund Boligsociale Center (ABC)

Tandplejen, Sundhedsplejen og Familiehuset deltager i indsatser og netværksgrupper arrangeret af ABC med fokus på børn og familier. Målgruppen for ABCs indsatser er udsatte borgere i boligområderne, hvoraf en del er indvandrere og efterkommere.

Sundhedsplejen har bidraget og deltaget i uddannelsen af bydelsmødre. Der har været et forløb i 2014 og et i 2017. En bydelsmor er en frivillig kvinde med anden etnisk baggrund, som hjælper andre kvinder. Bydelsmødre har gennemgået og bestået en bydelsmor-uddannelse. Uddannelsen indeholder emner som børn, sundhed og kost, lokale forhold, ligestilling, rettigheder og pligter.

De fremskudte mødregrupper i institutionen Lindegården er etableret med målet, at mødre får etableret lokale netværk og sociale fællesskaber og får styrket deres viden og kompetencer i forældrerollen. Samtidig bliver mødre præsenteret for andre kommunale tilbud. Mødrene får desuden kendskab til institutionslivet og hermed tryghed i forhold til institutionsstarten. Mødregrupperne mødes ca. en gang om ugen. Pædagogerne og en boligsocial medarbejder driver mødregruppen ud fra behov og ønsker, hvor indholdet varierer mellem vidensdeling, vejledning, oplæg, aktiviteter med baby etc. Det er op til pædagogen at vurdere, hvilke tiltag der er brug for i den specifikke gruppe.

Start i dagtilbud

Der er etableret et styrket tværfagligt samarbejde ved at inddrage sundhedsplejen i forhold til børns opstart i dagtilbud. Der er udarbejdet og foreslået en ny samarbejdsmodel for samarbejde mellem forældre, sundhedsplejen og dagtilbud. Denne model, der fortsat er under implementering, omhandler at sundhedsplejersken deltager i 1-2 møder omkring barnets opstart i dagtilbud, for dermed at understøtte den viden der formidles. Samarbejdsmodellen breddes ud, således at den anvendes i alle dagtilbud, til familier hvor der er behov for at støtte barnet via fællesviden.

Et yderligere tiltag omhandler, at sårbare familier tilbydes et møde i barnets hjem med en pædagog fra dagtilbuddet sammen med sundhedsplejersken, forud for at barnet begynder i dagtilbud for, på familiens hjemmehav, at høre mere om barnet og lære familien at kende. Indsatsen er en del af budget 2018 Tidlig indsats – styrket samarbejde med Sundhedsplejen og partnerskaber med forældre, hvortil der er afsat midler til at pædagoger får mulighed for at tage med på hjemmebesøg.

3 og 5 års sprogvurderinger

Handlinger

Formålet med at foretage sprogvurderinger ved 3 og 5 års alderen er at finde de børn, der har behov for en særlig sprogstimulerende indsats. Det er personalet i dagtilbuddet der vurderer hvilke børn der bør sprogvurderes. Målsætningen er, at flere tosprogede børn har et aldersvarende dansk i deres børnehavetid og ved indskrivning i skolen, samt at antallet af tosprogede børn, der skal have basisdansk i skolen, falder.

Sprogvurderinger foretages af pædagoger fra barnets dagtilbud, som dels har kendskab til barnet, dels har oparbejdet en viden om sprogvurderinger. En af sprogpædagogerne fra sprogenheden støtter fortsat personalet i at udarbejde efterfølgende handleplaner for det enkelte barns sprogudvikling og sprogpædagogiske indsatser. Sprogpædagogen foretager sprogvurderinger af alle 3-årige børn, der ikke har været i dagtilbud i Albertslund.

Alle de børn der blev sprogvurderet og havde behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats som treårige, skal sprogvurderes igen som ca. 5 årige. Alle de øvrige i aldersgruppen vurderer pædagogerne ligeledes om barnet bør sprogvurderes og evt. har sproglige områder, der skal støttes. I forbindelse med sprogvurderingen afgøres det, om barnet skal have sprogstøtte op til skolestarten og evt. i skolen, for eksempel om barnet skal tilbydes basisdansk efter skolestart.

Som eksempel medtages tal fra sprogvurderinger udført i 2017.

Årgang 2014 – 3 år i 2017

Årgang 2014 i alt 315 børn	Børn kun med dansk	Børn med flere sprog
Generel, almen sprogingdsats	174	23
Fokuseret indsats	16	16
Særlig indsats	6	63

Årgang 2012 – 5 år i 2017

Årgang 2012 i alt 298 børn	Børn kun med dansk	Børn med flere sprog
Generel, almen sprogingdsats	167	43
Fokuseret indsats	11	15
Særlig indsats	6	34

Note: Årsagen til at der mangler børn (ift. det totale børneantal) er at nogle tilflyttere ikke er blevet sprogvurderet eller nogle børn går i dagtilbud i andre kommuner.

Lovgivning og serviceniveau

Dagtilbudsloven §11: "Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering."

Stk 2. "Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i dagtilbud."

Det er det samme vurderingsværktøj der anvendes for 3 årige og 5 årige børn. Alle børn der har været vurderet til at skulle have en sprogindsats som 3 årige, skal vurderes igen som 5 årige.

Afdeling

Afdelingen for dagtilbud

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	1.347.661	1.215.576	1.020.486	1.209.146

30 timers sprogstimuleringstilbud

Handlinger

Formålet med sprogstimuleringstilbuddene er, at tosprogede børn, der ikke af forældrene er indmeldt i daginstitution, skal opnå dansksproglige kompetencer på niveau med jævnaldrende børn, så de kan indgå på lige fod i hverdagen i dagtilbuddet samt få samme udviklingsmuligheder som de øvrige børn, når de begynder i skole.

Derudover er målet, at flere tosprogede børn har et aldersvarende dansk ved skolestart og at antallet af tosprogede børn, der skal have basisdansk i skolen, falder.

Sprogstimulering for 3-6 årige flersprogede børn i Albertslund Kommune foregår i daginstitutionerne som et 30-timers tilbud. Sprogstimuleringstilbuddet i daginstitutionerne gives i form af en almindelig dagtilbudsplads (dog kun 30 timer). Det vurderes, at den pædagogiske praksis i dagtilbuddene er af en sådan kvalitet, at det tilgodeser formålet i loven om 30 timers sprogstimuleringstilbud.

Gennem pladsanvisningen tildeles pladser i 30-timers tilbud, hvor der p.t. er ledig plads og ud fra kriteriet om fordeling af flersprogede børn ift. befolkningssammensætningen. Der foretages en fordeling af børn med behov for sprogstimulering, så det sikres, at disse børn kommer til institutioner, hvor der er relativt mange børn med gode danskundskaber.

Lovgivning og serviceniveau

Dagtilbudsloven §11, stk. 8. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at give et sprogstimuleringstilbud i form af en plads 30 timer om ugen i et dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, til tosprogede børn, der ikke er i dagtilbud, og som på baggrund af sprogvurdering efter stk. 2 og 4 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter.

Evaluering

Der er aktuelt i alt på de tre relevante årgange ca. 25 børn i denne ordning.

Afdeling

Afdelingen for dagtilbud

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	673.153	692.514	548.845	511.689

Tidlig indsats

Handlinger

Projekt Tidlig indsats er gennemført i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2015. Projektet Tidlig indsats er en udløber af partnerskabsprojektet med Social- og Integrationsministeriet. Formålet med projektet har været at styrke en sund og alderssvarende udvikling blandt målgruppen af børn med en tosproget baggrund i alderen 0-6 år, hvor barnet og dets familie har særlige behov. Det vil sige børn, hvis udvikling og trivsel giver anledning til bekymring på ét eller flere områder f.eks. sprogligt, ernæringsmæssigt, socialt, motorisk osv.

Projektet består af i alt 5 aktiviteter:

- 1) 1½ års og 2½ års besøg blandt målgruppen
- 2) Individuel aktivitet: Familielivsbesøg med fokus på kost udført af Sundhedsplejen; Familielivsbesøg med fokus på sprog udført af sprogpædagog
- 3) Gruppebaseret aktivitet: Åbent Børnehus
- 4) Samarbejdsaktiviteter: Ny samarbejdsmodel for overlevering mellem Sundhedsplejen og Daginstitution
- 5) Kompetenceudvikling

I projektet indgår Albertslund Kommunes Sundhedspleje, Børnehuse Storken og Sydstjernen, en sprogpædagog samt en familieterapeut.

Åbent Børnehus indebærer, at der ca. hver anden måned bliver afholdt et arrangement i børnehuset, hvor man spiser aftensmad sammen og der er deltagelse af sundhedsplejersker, andre samarbejdspartnere og/eller aktører fra lokalmiljøet. Tilgangen til forældrene skal bære præg af nysgerrighed og at være til rådighed, så forældre kan få ny viden men også få en oplevelse af at kunne bidrage med noget, det kan være erfaringer eller løsning af opgaver fx lave mad. Forældre tilmelder sig sammen med deres børn og eventuelt andre søskende, hvor det er hensigten at forældre taler sammen, hjælper med maden og taler med de samarbejdspartnere, der er inviteret til temaet, fx sund mad, sprog. Der vil i forløbet være mulighed for at afprøve forskellige former.

Lovgivning og serviceniveau

Projektet er reguleret af den almindelige lovgivning på småbørnsområdet.

Evaluering

Evaluering af projekt Tidlig Indsats i Albertslund Kommune er en intern evaluering foretaget i perioden januar- april 2016.

Besøgene ved 1½ og 2½ år har vist sig at være en afgørende indsats, for at familier kan få tilbudt de forebyggende tidlige indsatser, som de har behov for. Aktiviteten er ikke videreført.

Familielivsbesøg har haft en betydelig effekt i forhold til at styrke familiernes evne og mulighed for at støtte deres barns sproglige og/eller kostmæssige udvikling. Aktiviteten er ikke videreført.

Åbent Børnehus har haft en afgørende betydning for, at flere forældre er indgået i nye sociale relationer og har fået et større netværk. Åbent Børnehus er efter projektets afslutning videreført i tre daginstitutioner.

På grund af strukturelle barrierer (kun tilknyttet to institutioner i projekt Tidlig Indsats) har det været en udfordring at gennemføre aktiviteten Ny Samarbejdsmodel i praksis. Aktiviteten er nu udbredt til alle institutioner og udvidet med et fælles hjemmebesøg af pædagog og sundhedsplejerske. Der blev i 2018 tilført midler.

Stort set alle fagpersoner har udtrykt en stor glæde og tilfredshed ved kompetenceudvikling i sprogstøttende dialog og sprogstimulation hos børn i en flersproget kontekst. Aktiviteten er ikke videreført.

Afdeling

Afdelingen for dagtilbud og afdelingen for Social og Familie

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	137.884	117.099	6.000	-

Skole og fritid

Skolerne

I Albertslund Kommune er den fælles skolestrategi 'Skole for alle 2017-22' rammen for arbejdet med eleverne, deres faglige, sociale og personlige kompetencer. Læringsnetværk, med deltagelse af lærere på tværs af skolerne, fungerer som medskabere af skolernes udviklingsarbejde og de medvirker til at sikre høj faglighed i fagene og kvalificering af den didaktiske samtale i forbindelse med kollegial vejledning, sparring og co-teaching.

Netværket for Dansk Som Andetsprog har til hensigt at fastholde kvaliteten og udviklingsmulighederne for skolerne implementering af undervisning i dansk som andetsprog i alle fag. Desuden bidrager netværket til en opkvalificering af ressourcepersonalet, som arbejder med undervisning i basisdansk, modtageklasserne, supplerende dansk og med vejledning af skolens øvrige personale. Netværket om Dansk Som Andetsprog har et særligt fokus på de løbende sprogevalueringer, som er en del af rammerne for basisdansk, modtageklasserne og supplerende dansk. Netværket sikrer videndeling om sprogevalueringernes praksis med rammer, indhold og proces.

Klubber

Med henblik på at skabe gode forudsætninger for klubbernes socialpædagogiske indsats og styrke deres muligheder for at arbejde inkluderende med tosprogede børn og unge har Albertslund Kommune oprettet en række lokale væresteder på klubområdet.

Kommunen har to væresteder, Hedemarken og Nord. Aktiviteterne i værestederne tilpasses efter brugernes behov og ønsker. Der arbejdes med at styrke de unges opdragelse til medindflydelse og medansvar, derfor er det et krav til alle, at de deltager aktivt i at få stedet til at fungere. De unge betaler fuld pris for aktiviteter, mens det er gratis at gå der. Regler og retningslinjer udarbejdes i samarbejde med brugerne.

Desuden er der oprettet et fristed "Nordstjernerne" for unge piger i værestedet Nord. Her kommer piger med forskellig etnisk baggrund. De tilbydes et fristed, hvor de kan føle sig trygge og mødes på tværs af etniske, sociale og aldersmæssige forskelle. Fristedet prioriterer at udvikle et tæt samarbejde med pigernes forældre. Der er ansat en pædagog, som arbejder med at skabe relationerne til og mellem pigerne.

I projektet "Lommepengeprojektet for drenge og piger" har unge varetaget lokalt oprettede fritidsjobs med forskellige arbejdsopgaver i lokalområdet som fysisk forskønnelse samt øvrigt forfaldende arbejde med tilknytning til de lokale beboere og foreninger. Projektet havde til hensigt at styrke målgruppens kompetencer, beskæftigelsesmuligheder samt at forebygge kriminalitet og skabe tryghed i lokalområdet. Projektet fortsætter efter 2017, idet det indgår i medfinansieringsaftalen med boligselskaberne.

Albertslund Ungecenter

Unge demokratiske deltagelse og engagement i frivilligt arbejde udvikles med et projekt som inddrager Mellemløbet Samvirke. De unge får via workshops viden og værktøjer til at bidrage til at skabe fællesskaber og demokratisk engagement f.eks. i form af frivilligt arbejde. For at sikre ejerskab og bæredygtighed bidrager de unge med at indsamle information og dokumentere projektets udvikling.

Albertslund Hovedbibliotek

Albertslund Hovedbibliotek har i perioden 2014-2018 fokuseret på tilbud til brugere med anden etnisk baggrund end dansk i forhold til medborgerskab, livsmestring og kulturoplevelser. Albertslund Biblioteks overordnede succeskriterium er, at bibliotekets tilbud skal være tilgængelige for alle uanset baggrund. Dette afspejles i bibliotekets materialsamling, i biblioteksintroduktioner og i børnebibliotekets samarbejde med forskellige aktører om sprogudvikling, læsning og børnekultur. I forhold til arrangementer for voksne, ser vi en underrepræsentation af borgere med anden etnisk baggrund. Igennem øget samarbejde med VUC samt ved at arrangere kulturoplevelser ude af huset, ønsker vi at øge tilgængeligheden også for netop denne gruppe borgere i Albertslund.

Medborgercenter Hedemarken

Bibliotek og Medborgercenter Hedemarken (BMH) har i perioden 2014 til 2018 arbejdet med at genopfinde sig selv som kulturinstitution i et lokalområde, hvor mange borgere ikke er "traditionelle kulturbrugere". I 2014 fik vi sammen med Gadehavebiblioteket i Høje Tåstrup Kommune midler til at "rebrande biblioteket", og eksperimentere med, hvordan vi kunne bruge genfortælling af litteratur og opsøgende formidling som metoder til at møde borgerne ude i deres levede liv og inkludere flere borgere i bibliotekets tilbud. Udover at inddrage flere lokale borgere med anden etnisk baggrund end dansk, har målet med projektet også været, at eksperimentere med kultur som almenmenneskeligt afsæt til at skabe kulturoplevelser og fællesskaber på tværs af etnisk og social baggrund og således bidrage til at øge den sociale sammenhængskraft i lokalområdet.

Efter endt projektperiode har det desuden været et mål, at erfaringerne fra projektet skulle inkorporeres i bibliotekets daglige drift, og tænkes sammen med bibliotekets øvrige tilbud og arbejdsmetoder.

Team om ikke-ønskede ægteskaber

Albertslund Kommune har i en årrække haft et konsultativt team for ikke-ønskede ægteskaber med repræsentanter for Skole & Uddannelse, Social & Familie og Borger & Arbejdsmarked. Teamet arbejder både med at koordinere indsatsen i konkrete sager og med at udbrede viden til kommunens ansatte, bl.a. ved et årligt fagligt oplæg, hvor en bred gruppe relevante medarbejdere inviteres. I 2012 og igen i 2016 kom der en national strategi for forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Det større nationale fokus har givet bedre mulighed for at opkvalificere medarbejdere og henvise til værktøjer, som bliver udviklet. Albertslund står med sin lange indsats på området som lidt af en foregangskommune i forhold til at have et beredskab til denne type sager.

Undervisning i basisdansk

Handlinger

De tosprogede elever, som på baggrund af dagtilbuds sprogscreening vurderes ikke at have tilstrækkeligt kendskab til dansk til at kunne deltage i den almindelige undervisning, henvises til basisundervisning i dansk som andetsprog uden for klassens rammer.

Basisundervisningens indsatser udvikler elevernes grundlæggende sproglige kompetencer, således at de bliver i stand til at følge undervisningen i almenklassen.

Undervisningen i basisdansk etableres på hold af max 7 elever, som tilknyttes klasser fordelt på Egelundskolen, Herstedøster Skole, Herstedvester Skole og Herstedlund Skole.

I 0. klasse tildeles 10 lektioner pr. uge, og i 1. klasse tildeles 12 lektioner pr. uge til undervisning i dansk som andet-sprog. Den enkelte elev indsluses gradvist i den almindelige classes undervisning på baggrund af løbende evalueringer af elevens dansksproglige udvikling. Tosprogede elever bliver sprogtestet af skolens sprogvejleder i begyndelsen af 0. klasse, slutningen af 0. klasse samt i slutningen af 1. klasse for at følge deres sproglige udvikling.

Evaluering

Antal af basisdanskelever ved indskrivning til skolestart har været følgende:

2014	2015	2016	2017	2018
30 elever	34 elever	35 elever	51 elever	30 elever

Lovgivning

Folkeskoleloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 989 af 14. december 2017 og lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. juni 2016. Lokalt fremgår organiseringen af Styrelsesvedtægt for Albertslund Kommunes Skolevæsen.

Afdeling

Skole & Uddannelse

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	1.128.000	1.278.400	1.316.000	1.917.600

Modtageklasserne/ M-grupperne - Basisundervisning i dansk som andetsprog for ny-ankomne elever

Handlinger

Tosprogede elever i alderen 6 - 18 år, der flytter til Albertslund Kommune fra udlandet eller efter et kortere ophold i en anden kommune, indskrives i M-gruppen.

M-grupperne er placeret på Herstedvester Skole. Ved indskrivning til basisundervisning afsættes der samtidigt plads til eleven i en almen klasse på samme skole, og der etableres et tilhørsforhold for eleven til denne klasse.

Eleverne går i M-grupperne i max. 24 måneder, hvorefter de udsluses i henhold til regler om det frie skolevalg. Basisundervisningen i M-grupperne organiseres som holdundervisning med max. 7 elever pr. klasse. Eleverne udsluses sideløbende til almenklassen samtidig med, at de opbygger deres sprog i basisdansk.

Evaluering

M-grupperne har 3 hold (M1, M2, M3) med 7 elever på hvert.

Lovgivning

Folkeskoleloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 989 af 14. december 2017 og lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. juni 2016. Lokalt fremgår organiseringen af Styrelsesvedtægt for Albertslund Kommunes Skolevæsen.

Afdeling

Skole & Uddannelse

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	1.487.873	1.515.146	1.542.918	1.571.200

Modersmålsundervisning

Handlinger

Modersmålsundervisning tilbydes til EU-statsborgere, statsborgere fra EØS-lande, Grønland og Færøerne samt flygtninge.

Ved modersmålsundervisning vedligeholdes og understøttes den enkelte elevs personlige og sproglige udvikling for bedst muligt at kunne understøtte elevens kompetencer i dansk som andetsprog.

Albertslund Kommune tilbyder modersmålsundervisning, men gennemfører ikke selv modersmålsundervisning i kommunen. Derfor henvises interesserede elever til kurser i andre kommuner, som Albertslund Kommune betaler for.

Evaluering

Antal af elever, der modtager modersmålsundervisning:

2014-15 modtog 1 elev modersmålsundervisning/ portugisisk
2015-16 modtog 1 elev modersmålsundervisning / islandsk
2018-19 1 elev ansøgt (ikke behandlet endnu)

Lovgivning

Lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014 og Bekendtgørelse nr. 689 af 20. juni 2014

Afdeling

Skole & Uddannelse

Økonomi

Udgift kr. 4239 på skoleår 2014-2015

Udgift kr. 4385 på skoleår 2016-2017

Fritidsjobambassadør

Handlinger

Projektet "Fritidsjob til unge i Hedemarken – et vigtigt skridt på vejen til et liv med uddannelse og arbejde" blev gennemført i perioden 1.11.2015-31.10.2017. Projektet gav mulighed for at placere en fritidsjobambassadør fra Jobcentrets virksomhedsteam i tilknytning til Ungehuset Hedemarken og Herstedlund skole. Fritidsjobambassadøren skulle guide unge på 13-17 år i at finde et fritidsjob. Der blev både arbejdet direkte med de enkelte unge og lavet generel information. Der blev bl.a. gennemført temadag på Herstedlund Skole med deltagelse af en arbejdsgiver indenfor omdelerjob, som er en af de få muligheder for de yngste i målgruppen og lavet en guide til fritidsjob på albertslund.dk/fritidsjob.

Projektet var placeret i Hedemarken, fordi bevillingen var målrettet unge fra udsatte boligområder, men fritidsjobambassadøren har kunnet arbejde med alle de unge han kom i kontakt med gennem klub og skole, uanset etnicitet og bopæl.

Efter projektets afslutning er der etableret et samarbejde mellem jobcenter, klubber, skole, DKE og Albertslund Boligsociale Center om fortsat information om regler for fritidsjob og gode jobmuligheder. Kontakten til den enkelte unge skal fremover være til den medarbejder, der kender den unge i forvejen.

Evaluering

I løbet af projektperioden er 56 unge hjulpet i gang med et fritidsjob. Mindst 13 unge har haft fritidsjobbet i mere end 6 måneder

Afdeling

Borger & Arbejdsmarked

Økonomi

Ekstern bevilling fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering på 1.867.521 kr.

Get2Sport – Fastholdelse af børn og unge i idrætslivet

Handlinger

Hovedformålet med DIF Get2sport har været og er fortsat at styrke de frivillige idrætsforeninger i de mest udsatte boligområder, så de står bedst muligt rustet til at kunne rumme og fastholde områdets børn og unge. Projektet er foregået som et samarbejde mellem DIF Get2Sport, AIF Fodbold og BS72.

Konkret har der været etableret en deltidsstilling med fokus på at aflaste og opkvalificere de frivillige i foreningerne. Medarbejderen har siddet med tilknytning til Albertslund Stadion i perioden 2014-2016 og stillingen genetableres i 2018. Tiltaget har betydet en styrkelse af ungdomsarbejdet og muligheden for at etablere en pigefodboldafdeling.

Evaluering

Get2sport evalueres af eksterne parter på landsplan.

Afdeling

Kultur & Fritid

Økonomi

Ekstern bevilling fra DIF og bevilling fra integrationspuljen på kulturområdet på 50.000 kt. i 2014-2015

Voksne

Nyankomne

Albertslund er stadig en by, der modtager mange nye indvandrere. I 2017 registrerede Folkeregistret f.eks. 165 indrejste indvandrere i Integrationslovens forstand. 56% af dem var fra EU-lande. Over 100 personer var studerende, både fra EU og andre lande. Mange studerende bliver ikke så længe i Danmark, men udrejser efter et halvt til et helt år. Der er dog også studerende, der tager en hel uddannelse i Danmark og bagefter har mulighed for at søge job.

Jobcentret har ansvaret ifølge Integrationsloven for at tilbyde danskundervisning til alle nyankomne og integrationsprogram til nyankomne familiesammenførte og flygtninge. Albertslund modtager dog ingen flygtninge, så det forekommer kun, hvis en flygtning flytter til byen i kraft af sin eller ægtefællens beskæftigelse.

Integrationskonsulenten tilbyder rådgivning til borgere om forhold i Udlændingeloven, f.eks. ansøgning om familiesammenføring, ansøgning om tidsbegrænset ophold og om statsborgerskab. Tilbuddet benyttes både af borgere, som i forvejen har kontakt til en rådgiver på Jobcentret og af borgere, der finder tilbuddet via kommunens hjemmeside.

Beskæftigelsesindsats

Til ledige borgere har Jobcentret grundlæggende samme beskæftigelsesrettede indsats, bestemt af lovgivningen og den enkeltes behov. Der er dog nogle behov, der er kendetegnende for en del ledige, som ikke er opvokset i Danmark. Der er derfor etableret tilbud, som fortrinsvis benyttes af ledige med anden etnisk baggrund. Jobhuset har haft kurset Etnisk Forløb, hvor deltagerne lærte at bruge en computer for at kunne opfylde kravene til at registrere CV og jobsøgning på Jobnet. Kurset er nu lavet om til et generelt IT-kursustilbud til alle, der ikke er vant til at håndtere mail og filer. Kurset Din sundhed er et 6-ugers forløb om sundhed og livsstil, kost og motion, hvor mange deltagere er borgere med anden etnisk baggrund, der har brug for viden om ernæring og motion for at få det bedre med deres helbred.

Ressourceforløb er for borgere, der har andre problemer end ledighed og har komplekse problemer der kræver et længerevarende, helhedsorienteret, tværfagligt og individuelt forløb – forløbet kan vare op til 5 år. Ca. 50% af ressourceforløbene for borgere over 40 er indvandrere, bl.a. er en del kvinder, som har meget langvarige kontanthjælpsforløb bag sig, nu i ressourceforløb. Indsatser i forløbet kan rette sig mod sundhed, lægelig afklaring og mentorstøtte, som motiverer til ændret livsstil og større social kontakt, således at der kan opnås beskæftigelse. I flere ressourceforløb er der tildelt mentor tilknyttet, idet målgruppen har manglende dansk kundskaber.

Integrationsprogram for familiesammenførte

Handlinger

Familiesammenførte udlændinge til danske statsborgere og til herboende udlændinge skal have et integrationsprogram i de første år i Danmark. Målet med integrationsprogrammet er at bestå en Prøve i Dansk og at komme i beskæftigelse (og/eller uddannelse). Integrationsprogrammet afsluttes, når målene er nået. Det kan dog højst have en varighed på 5 år.

Borgere får et integrationsprogram uanset om de modtager ydelse, er forsørgt af deres ægtefælle eller selv er i beskæftigelse. I Albertslund Kommune er det kun meget få af borgerne i integrationsprogram, der modtager ydelse, aktuelt er det 6 af 78 borgere. Jobcentret har ansvar for at give og følge op på integrationsprogrammet. Der følges op med samtale hver 3. måned; hvor borgeren er i arbejde over 20 timer om ugen følges der dog kun op hver 12. måned. I samtalen følges der op på danskundervisning og jobsøgning. Borgerne har ret til beskæftigelsesrettede tilbud (virk-somhedspraktik og løntilskud) uanset om de får ydelse eller ej. Desuden er der lovkrav om at borgerne informeres om kravene for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse og statsborgerskab og konsekvenserne af manglende dansk-tilegnelse.

Alle borgere får en integrationskontrakt, som styrer mål og aktiviteter i integrationsprogrammet.

Evaluering

Antal familiesammenførte, som har haft hele eller dele af deres integrationsprogram i Albertslund efter ankomstår til Danmark.

År	2014	2015	2016	2017
Antal	18	23	12	27

Hvis borgeren når målet for sit integrationsprogram indenfor 3 år (efter lovændring også op til 5 år) kan kommunen indhente et resultattilskud. Der kan ikke gives et tal for de mulige resultattilskud, da tilskuddet kan hentes ethvert af de år borgeren er i integrationsprogram.

Indhentede resultattilskud

	Beskæftigelse/uddannelse	Bestået danskuddannelse
2014	12	8
2015	9	10
2016	13	12
2017	15	13

Fordeling på nationaliteter, top 6, april 2018

Tyrkiet	18
Pakistan	16
Filippinerne	5
Marokko	4
Thailand	4
Iran	4
17 øvrige	27

Lovgivning

Integrationsloven, særlig kap. 4. Formålet er iflg. lovens §1 at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltagende, selverhvervende og ydende medborgere på lige

fod med samfundets øvrige borgere i overensstemmelse med grundlæggende værdier og normer i det danske samfund.

Afdeling

Borger & Arbejdsmarked

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	1.392.435	1.370.087	1.810.246	1.876.363

Danskundervisning for voksne udlændinge

Handlinger

Kommunen har ansvar for at give alle nytillflyttede udlændinge oplysning om deres mulighed for danskundervisning. Alle udlændinge har ret til 3 års danskundervisning betalt af kommunen. Borgere i integrationsprogram har dog ret til 5 år og fra 1.1.18 har andre udlændinge ret til 3,5 år indenfor 5 år. Albertslund Kommune har siden 2015 orienteret alle udlændinge om deres ret til danskuddannelse ved at udlevere et informationsbrev, når de registreres indrejst af Folkeregistret.

Danskuddannelse kan også gives som et tilbud til ledige via Jobcentret, uanset hvor længe den ledige har været i landet. Fra november 2014 til marts 2017 deltog Albertslund i projektet Dansk+, hvor ledige, der ikke havde mere danskret, kunne få styrket deres danske sprog gennem en sprogmakker på en arbejdsplads. 14 ledige borgere deltog i projektperioden i denne indsats.

Albertslund Kommune har indgået en samarbejdsaftale med Brøndby Kommune om drift af Vestegnens Sprog- og Kompetencecenter i samarbejde mellem i alt 8 kommuner. Borgere, der ikke er på ydelse, har dog ret til frit at vælge hvilket sprogcenter, de vil gå på.

Danskundervisning er inddelt i 3 forskellige uddannelser, afhængig af borgerens skoleforudsætninger. Danskuddannelse 1 er for borgere, der er analfabeter eller latinske analfabeter; Danskuddannelse 2 er for borgere med grundskole; Danskuddannelse 3 er for borgere med mindst gymnasial baggrund og kendskab til et europæisk sprog i forvejen. Alle tre uddannelser er inddelt i 6 moduler og alle tre fører til en afsluttende Prøve i Dansk. Fra 1.1.2014 til 1.7.2017 startede alle nyankomne, der ikke var på integrationsprogram, med 250 timers introdansk.

Evaluering

Moduler fra Albertslund Kommune på Vestegnens Sprog- og Kompetencecenter (tallet er borgere indskrevet på et modul, dvs. en borger kan optræde flere gange).

	2014	2015	2016	2017
DU1	61	55	45	28
DU2	179	169	162	162
DU3	59	54	67	108
Introdansk	76	81	106	68
I alt moduler	375	359	380	366

Lovgivning

Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge.

Formålet er iflg. lovens §1 stk 2 og 3

- Danskuddannelse skal bidrage til, at voksne udlændinge så hurtigt som muligt efter at have fået opholdstilladelse i Danmark tilegner sig færdigheder i at forstå og anvende det danske sprog og opnå kendskab til det danske arbejdsmarked, så de herved får mulighed for at komme i beskæftigelse og bliver i stand til at forsørge sig selv.
- Danskuddannelse skal endvidere fremme voksne udlændinges aktive brug af det danske sprog samt bidrage til, at de opnår almene kundskaber og færdigheder, som er relevante i forhold til arbejde og uddannelse samt livet som medborger i et demokratisk samfund.

Afdeling

Borger & Arbejdsmarked

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	6.160.815	5.975.532	5.773.598	5.441.748

Tolkning

Handlinger

Kommunen skal sikre en entydig og ligeværdig kommunikation med borgerne, især skal den ansatte sikre sig at formål og konsekvenser af en afgørelse er forstået af borgeren. Det er medarbejderens ansvar at sikre sig, at borgeren forstår information, der er vigtig for borgerens sag. I tvivlstilfælde skal der altid benyttes tolk.

Kommunen har en fælles tolkeliste, som benyttes af alle ansatte, med tilknyttede freelancetolke på de hyppigst benyttede sprog. Der er i øjeblikket ansat 13 tolke i Albertslund Kommune. Til andre sprog eller aftaler, som ikke kan dækkes af de tilknyttede tolke, er der indgået aftale med tolkebureau. I 2014 var det to tolkebureauer, fra 2015-18 har der kun været et. I 2017 blev der gennemført udbud af tolkning fra tolkebureau. Ny leverandør er implementeret fra 1.3.18.

Tolkning bruges primært til samtaler med enkelte borgere/familier, men kan også bruges til en større gruppe, f.eks. ved informationsmøder i Jobcentret og forældremøder på skoler. I sjældne tilfælde oversættes skriftlig information til borgerne til de hyppigst benyttede sprog.

Evaluering

Der foretages ikke nogen løbende evaluering af tolkningens kvalitet. Alle medarbejdere opfordres til at tage dårlige oplevelser op med kommunens tolkeansvarlige, som ved behov tager klagen videre til tolk eller tolkebureau.

Afdeling

Alle afdelinger. Det overordnede ansvar ligger i Borger & Arbejdsmarked.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Regnskab	996.864	995.929	837.575	1.071.938

Ældre og sundhed

På ældre- og sundhedsområdet er man opmærksom på indsatser målrettet borgere med anden etnisk baggrund. Bl.a. i hjemmeplejen ses der en stigning i antallet af ældre indvandrere. Der er en bevidsthed i hjemmeplejen omkring denne målgruppe. I og med antallet af ældre indvandrere stiger betyder det også, at andelen af ældre indvandrere, som er ensomme, stiger.

Antallet af demente stiger også hos de ældre indvandrere – dog tages der som ofte hånd om denne sygdom internt i indvandrerfamilierne. Men Albertslund Kommune har også fokus på denne målgruppe. Blandt andet indgår kommunen i et projekt, som er forankret hos Videnscenter for Demens i samarbejde med Indvandrermedicinsk Klinik i Odense og vil inddrage demenskoordinatorer, tosprogede sundhedsformidlere, tosproget personale i dagcenter tilbud, samt ældre fra etniske minoriteter på tværs af Albertslund, Brøndby, Hvidovre, Høje Taastrup, Ishøj og Odense kommune. Projektet Forbedret rehabiliteringsindsats for ældre fra etniske minoriteter med demens (CLEAR) finansieres af Velux Fonden. Familier fra Albertslund er blevet henvist og indgår i projektet og interviewet og kommunens sundhedsformidlere indgår også i projektet.

Der er kun få indvandrere der benytter sig af eksempelvis Det åbne aktivitets- og træningstilbud. Men der findes aktiviteter indenfor egen sproggruppe i foreningsregi. F.eks. findes Netværkshuset, som drives af foreningen Netværkshusets Kvinder. I Netværkshuset samles en gruppe tyrkiske og pakistanske kvinder fire gange om ugen til samvær, motion, håndarbejde og madlavning. Demenskonsulenten og demensvejlederen har afholdt oplæg for kvinderne i huset i samarbejde med sundhedsformidlerne. De fleste af husets brugere er over 65 år. Andre tilbud findes i boligområder eller tilknyttet kulturelle foreninger.

Sundhedsformidlere

Sundhed på dit sprog er en borgerrettet forebyggelsesindsats. Formålet med indsatsen er at skabe kontakt til de familier og grupper i de etniske miljøer, som det kommunale sundhedsvæsen har svært ved at nå. Det overordnede mål er at formidle sundhedsbudskaber til en særlig sårbar gruppe, og derved medvirke til at øge lighed i sundhed.

Sundhedsformidlerne opsøger borgere med anden etnisk baggrund, hvor de færdes. Det kan være på biblioteker, foreninger, beskæftigelsesprojekter, sprogskoler, idrætsforeninger og arbejdspladser. Sundhed på dit sprog er et skridt på vejen til at sprede viden om sundhed og forebyggelse – via hjælp til selvhjælp. Derudover skal forebyggelsesindsatsen også være brobygger til sundhedsvæsenet.

Albertslund Kommune har tre initiativrige og engagerede sundhedsformidlere med henholdsvis pakistansk, kurdisk og tyrkisk baggrund. De tre sundhedsformidlere er uddannede *'peer-mentorer'* via indvandrermedicinsk klinik på Hvidovre Hospital. Siden foråret 2017 har man derfor kunnet indgå i individuelle mentor/rådgivningsforløb. Forløbene er etableret for albertslundborgere i samarbejde med Sundhedsplejen og Kontinensklinikken i Brøndby Sundhedscenter.

Derudover afholder sundhedsformidlerne løbende dialogmøder. Eksempelvis er der etableret et *'job og hop-forløb'* for en udvalgt gruppe kvinder, der rekrutteres via Jobcentret. Der er et velfungerende samarbejde med Albertslund Boligsociale Center om arrangementer og undervisning for bydelsmødrene. Sundhedsformidlerne tilbyder også gymnastikhold en gang om ugen i Sundhedshuset for kvinder, der er i risiko for eksempelvis at udvikle diabetes.

Repatriering

Handlinger

Repatriering er en mulighed for at udlændinge, der bor i Danmark, kan vende tilbage til deres tidligere hjemland eller opholdsland. Det kan være flygtninge, der ønsker at vende tilbage til hjemlandet de er flygtet fra og vil være med til at genopbygge. Og det kan være ældre indvandrere, der ønsker at vende tilbage til hjemlandet og tilbringe alderdommen der. Af de borgere, der er repatrieret de seneste 4 år, er lige over halvdelen over 60 år.

Repatrieringsloven indeholder en del muligheder for at opnå økonomisk støtte i forbindelse med en tilbagevenden. Der er mulighed for at opnå en løbende ydelse over en kortere periode eller en livslang ydelse, ligesom der i forbindelse med udrejse er mulighed for at få udbetalt et beløb, herunder til rejseomkostninger, flytning af indbo, sygeforsikring og andre udgifter.

Udlændinge- og integrationsministeriet har ansvaret for den individuelle rådgivning af herboende udlændinge, som ønsker repatriering. Denne opgave er udliciteret til Dansk Flygtningehjælp. Dansk Flygtningehjælp fremsender informationsbrev til kommunerne omkring samtalen, vejledningen og de muligheder, som repatrieringsloven giver. Alle borgere indkaldes til samtale omkring repatriering, da det skal sikres, at borgeren har forstået samtalen i Dansk Flygtningehjælp, og særligt reglerne om opgivelse af permanent ophold i Danmark. Herudover er det Albertslund Kommune som har lovansvaret for at reglerne er opfyldt, og de korrekte beløb bliver udbetalt.

Evaluering

År	Antal repatrieringer
2014	2
2015	5
2016	2
2017	2

Lovgivning

Repatriering er lovbestemt via Repatrieringsloven og lovens formål efter § 1 er gennem en repatrieringsindsats at give udlændinge bedst muligt grundlag for at tage stilling til, og eventuelt at træffe beslutning om at repatriere, herunder at støtte udlændinges repatriering.

Afdeling

Social & Familie

Økonomi

Alle udgifter til repatriering er statsfinansieret. Siden 1.7.17 er der også kommet et resultattilskud på 25.000 til kommunen, for hver person, der bliver repatrieret.

Albertslund Integrationsråd

Albertslund Kommune har haft et integrationsråd siden muligheden blev beskrevet i Integrationsloven i 1999. Integrationsrådets valgperiode er fireårig og følger kommunalbestyrelsens.

Albertslund Integrationsråd har i flg. sine vedtægter til formål at bidrage til

- at der udvikles mål for integrationsindsatsen,
- at Albertslund Kommunes integrationsindsats når sine mål,
- at der sker en målrettet integrationsindsats på ikke-kommunale områder,
- at den offentlige debat omkring integrationen styrkes.

Integrationsrådet bidrager hovedsagelig gennem en årlig rapport over sit arbejde, som afleveres til kommunalbestyrelsen. Rapporten indeholder anbefalinger til kommunens arbejde. En fortegnelse over alle anbefalinger fra 2010-2017 er vedlagt som bilag, da den giver et godt billede af bredden i det arbejde, som det er relevant at forholde sig til ud fra et integrationsperspektiv.

Integrationsrådet holder ca. 6 møder om året, hvor aktuelle temaer belyses, ofte via et oplæg fra den kommunale forvaltning eller en ekstern ekspert. Integrationsrådet forholder sig også til sager på den politiske dagsorden af relevans for integrationsområdet.

Integrationsrådet består af 23 medlemmer, som udpeges af kommunalbestyrelsen efter indstilling fra en række grupper. Medlemmerne repræsenterer borgere med anden etnisk baggrund (9 medlemmer er direkte valgt), foreninger, boligorganisationer, skole- og forældrebestyrelser, Ældrerådet. Formanden og yderligere 6 medlemmer udpeges direkte af Kommunalbestyrelsen som repræsentanter for de politiske partier.

Anbefalinger fra integrationsrådet 2010-2017

År	Anbefaling	Status
Uddannelse		
2010	Det skal undersøges, hvor mange unge, der dropper ud af en uddannelse på grund af manglende praktikpladser.	<p>Det er vedtaget at arbejde med sociale klausuler. I indkøbspolitikken 2015-17 står "Vi vil have fokus på at understøtte oprettelse af flere praktik- og uddannelsespladser ved hjælp af sociale klausuler, og vi vil øge dialogen med erhvervsskoler og jobcentre."</p> <p>I forbindelse med renovering af boligområder er der samarbejde mellem Jobcenter og boligselskaber om praktikpladser.</p> <p>Der bliver arbejdet med fritidsjob i et eksternt finansieret projekt i Hedemarken/Herstedlund skole og fritidsjob indgår også i Ungestrategien, hvor der arbejdes både med fritidsjob for udsatte unge og rådgivning om fritidsjob for alle gennem jobcenter og ungecenter. Flere arbejdsgrupper under ungestrategien arbejder med at koordinere mellem aktører.</p>
2010	Kommunen skal tage sociale kriterier med i sine udbud, så man kræver, at entreprenørerne tager elever. Der skal følges op på det.	
2011	Fritidsjob er et godt redskab i arbejdet med at få unge i gang med uddannelse og beskæftigelse. Kommunen bør prioritere en indsats for at hjælpe unge, der har svært ved at finde fritidsjob på egen hånd, f.eks. p.gr.a. en plettet straffeattest.	
2016	At de unge med psykiske problemer får professionel hjælp, så de bliver i stand til at gennemføre en uddannelse.	
2016	At det samarbejde, der er mellem aktørerne på ungeområdet skal fastholdes og gerne udbygges til gavn for den unge.	
Uddannelsesvejledning		
2010	Der skal arbejdes målrettet på at få de unge i uddannelse og/eller arbejde. Ungehuset er et sted, hvor mange af de unge kommer. Derfor kunne det være en ide flytte noget af rådgivningen hertil.	UU-Vestegnen indgår i styregruppen for ungestrategien og i arbejdet med at målrette tilbud til de unge

2010	Der skal arbejdes med oplysning til forældrene omkring uddannelses tilbuddene til de unge.	og deres familiers behov. I den nye boligsociale helhedsplan er lokal uddannelsesvejledning til familierne en af indsatserne. Desuden er der netop startet tilbud om åben uddannelsesvejledning på Ungecentret. Albertslund Kommune er gået med ind i den tidligere Glostrup Produktionsskole, nu Glostrup-Albertslund Produktionsskole for at have tilbud til ikke-boglige unge.
2010	At Albertslund kommune bliver ved med at have lokale tilbud til unge, der ikke passer i det "almindelige" system.	
2010	Vejledning om videreuddannelse efter folkeskolen skal styrkes overfor forældrene, så de kan støtte deres børn.	
2015	Det er vigtigt at fastholde og udbygge tilbuddene til ikke-boglige unge såsom allerede eksisterende tilbud på produktionsskoler og i Ungdomsskolen. Tilbuddene må gerne udvikles med fx nogle kreative tilbud.	
2017	At der udarbejdes en sammenhængende kommunal indsats for unge ikke-uddannelsesparate.	
2017	At tilbud om sommerskole (for unge som ikke får 02 i dansk og matematik) på UU-Vestegnen genindføres.	

Mentor

2010	Mentorer er et godt redskab. Der bør også være ung-til-ungmentorer, ikke kun voksne.	Jobcentret har fra 2016 et frivilligt korps af mentorer.
2014	Integrationsrådet anbefaler, at der bliver oprettet et korps af frivillige mentorer i Albertslund. I Jobcentrets Ungeenhed findes der allerede et korps der arbejder professionelt med unge, der har problemer og brug for hjælp til at komme i gang med en uddannelse. Integrationsrådet ved, at ældrerådet har udtrykt vilje til at indgå i en mentor-ordning, og der er også flere etniske minoritetsforeninger, der har udtrykt interesse for at indgå i et mentorkorps. De frivillige mentorer ville skulle have nogle kurser i, hvad det indebærer at være mentor, hvilke almene regler der skal indgå i et mentor forhold. De unge, der kunne have gavn af dette korps af frivillige mentorer, skulle være unge uden de store problemer, men unge der manglede den almindelige forældrehjælp, hvilket de mentorer så kunne tilbyde. Hvordan det helt konkret skal organiseres, har Integrationsrådet ikke en færdig plan for, men en del andre kommuner arbejder allerede med mentorkorps, så deres erfaringer ville det være oplagt at inddrage.	
2016	At der forsat arbejdes med det frivillige mentorkorps.	
2016	At der tages kontakt til forskellige foreninger, så som etniske foreninger og idrætsforeninger for at få flere mentorer.	

Skole og forældre

2010	Der skal tages fat på de unges pjækkeri. Det kan godt være, at forældrene skal trækkes i børnepengene, hvis den unge ikke møder, men skolen må også påtage sig et ansvar og få ordninger med de unge, så de møder i skolen.	I samarbejdet omkring at nedbringe elevernes fravær samarbejder Skoler og Uddannelse med PPR og Social og Familie. Der er udarbejdet en fælles procedure i
2011	Integrationsrådet anbefaler, at der i indskolingen og gerne igen i mellemtrinnet bruges hjemmebesøg af klasselæreren	

	for at etablere en god forældrekontakt. Tiden findes ved omprioritering i tiden til skole/hjemsamarbejde. Desuden kan der blandt unge studerende med anden etnisk baggrund findes frivillige, der kan fungere som forældrevejledere. Forældrevejlederen har samtaler med både forældre og lærer.	forhold til arbejdet med elevfravær, med udgangspunkt i skolernes egne erfaringer og erfaringer fra andre kommuner, der har nedbragt elevfraværet. Skolerne har samtidig øget fokus på at registrere fraværet dagligt ud fra fælles definitioner. Den fælles fraværsindsats blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i maj 2016.
2011	Integrationsrådet anbefaler, at der i lighed med livsstilsundersøgelsen blandt de ældste elever laves en spørgeskemaundersøgelse blandt 8.-9. klasse om deres vurdering af eget udbytte af undervisningen. Undersøgelsen skal dække emner som undervisningens kvalitet, lektier, uddannelsesvejledning, hjemmets opbakning m.m. Undersøgelsen skal bruges til at udvikle undervisningen og skole/hjemsamarbejdet og kan ved gentagelse bruges til at måle effekter.	
2012	At folkeskolerne i Albertslund styrker forældresamarbejdet med de tosprogede elevers forældre.	Skole/hjemsamarbejdet omtales i udkast til ny skolestrategi 2017-2022.
2012	Integrationsrådet opfordrer skolerne i Albertslund til at afholde dialogmøder med dialogkorpset fra Social- og Integrationsministeriet om social kontrol.	Alle skoler skal i samarbejde med skolebestyrelserne igangsætte et arbejde med at tydeliggøre forventningerne til forældrene og det forældrene kan forvente af skolen samt hvad der skal foregå i praksis. Arbejdet skal tage udgangspunkt i de principper, der er aftalt i skolebestyrelserne.
2012	Integrationsrådet arbejder videre med skolebestyrelserne i Albertslund vedrørende venskabsfamilier og "Praktiske fif om kulturel integration".	
2012	Der arbejdes videre med daginstitutionsbestyrelserne i Albertslund om at fremme integration gennem "Kendskab skaber venskab"	
2014	I flere år har Integrationsrådet anbefalet, at der arbejdes meget mere og mere målrettet med forældresamarbejdet og med samarbejdet med foreningerne. Alle forældre ønsker det bedste for deres børn, nogle forældre har brug for hjælp til at hjælpe deres børn. Disse forældre har vi mulighed for at få kontakt til i institutionerne og i skolerne. Ved at få forældresamarbejdet mere i fokus, vil det være muligt at "udnytte" de ressourcer alle mennesker har, og det vil være muligt at styrke forældrenes evner for at varetage forældrerollen.	
2015	Der arbejdes struktureret med at få alle forældre involveret i deres børns skolegang.	
2015	Der arbejdes med at få alle forældrene til at deltage i arbejdet omkring indlæringen og skolens arbejde.	
2015	Skolebestyrelserne arbejder med principper for skole/hjemsamarbejdet.	
Det kriminalpræventive arbejde		
2010	Kommunen skal indføre en klar defineret exitstrategi og kigge på lillebrorgruppen for at stoppe fødekæden	Den kriminalpræventive strategi blev vedtaget i 2014. I medfør af den er der udviklet enkeltsagsbehandling til at koordinere sager
2010	Kommunen skal styrke SSP-samarbejdet, så vi undgår bandedannelse.	
2011	Efter partnerskabsprojektets afslutning bør der planlægges med at have en ungekoordinator, som kan have fokus på	

	helheden i indsatsen og kan arbejde med at opbygge et til-lidsforhold til den unge og forældrene.	og handle på sager på for-skellige niveauer.
2013	Samarbejdet mellem forældre, de etniske foreninger og kommunen skal styrkes. Der ligger mange ressourcer i for-ældregruppen og i foreningerne, og det er vigtige samar-bejds partnere at få omkring de unge. Integrationsrådet vil foreslå, at kommunen tager initiativ til at holde jævnlige mø-der med parterne.	
2015	Ungecenter, foreninger og klubber skal arbejde fokuseret på at forhindre radikaliserings.	
2015	En del af dette arbejde skal bestå i at arbejde på, at børnene og de unge mødes med respekt, så de bliver medborgere, ikke modborgere.	
2015	Øget samarbejde med frivillige foreninger.	
2015	Åben rådgivning for unge skal promoveres.	Åben rådgivning for unge i Familiehuset er åben ons-dag formiddag og torsdag eftermiddag og markedsfø-res på hjemmesiden og med en pjece. Desuden har Familiehuset en åben misbrugsrådgiv-ning.
Dansk som Andetsprog		
2010	At førskolegrupperne flytter ud i daginstitutionerne.	I forlængelse af partner-skabsaftalen er der fortsat undervisning i Dansk som Andetsprog for hele år-gangsteam.
2010	Kommunen skal stille pædagogiske tilbud til rådighed for forældre og børn, indeholdende vejledning i, hvordan man hjælper sine børn ud fra sine egne forudsætninger.	
2010	Det er vigtigt, at man til stadighed inddrager nye undersø-gelser og forskning i udviklingen af undervisningen, både i den almindelige og i tosprogsundervisningen.	I skolestrategi 2017-202 er der fokus på behovet for bedre resultater for tospro-gede børn og bedre sprog-indlæring før skolestart.
2010	At alle lærere får kurser i undervisning på dansk som andet sprog.	Der planlægges et udvik-lingsprojekt for at mindske behovet for basisdansk.
2010	Det er vigtigt at identificere, hvad et tosproget barns vanske-ligheder skyldes.	
2011	Arbejdet med tosprogsundervisning bør indgå i den nye sko-lestrategi. Integrationsrådet anbefaler, at fokus på dansk som andet-sprog gennem hele skolegangen samt som en dimension i alle fag indgår i strategien, og at der anvises veje til at ar-bejde med faglig læsning og forforståelse i de enkelte fag.	
2011	Partnerskabsaftalens erfaringer med undervisning af hele årgangsteam i mellemtrinnet fortsættes og udbredes på alle skoler. Integrationsrådet anbefaler, at der udvikles en kom-munal fællesuddannelse i dansk som andetsprog.	
2012	At der om et år eller to igen udarbejdes en "Evaluering af undervisning af tosprogede elever i Albertslund" for at se på udviklingen af denne undervisning.	

2012	At der hele tiden evalueres på de tosprogede elevers faglige udvikling i folkeskolen.	Skole/hjemvejleder, som blev indført på Herstedlund Skole i forbindelse med partnerskabsaftalen, fungerer fortsat på skolen.
2013	Skole/hjemvejlederne er vigtige i samarbejdet mellem de to parter. De kan være med til at gøre forældrene trygge ved de rammer, deres børn færdes i, ved bl.a. at inddrage forældrene mere i arbejdet omkring børnene og de unge. De kan styrke forældres og børns viden om kultur og traditioner og få nedbrudt myter og uvidenhed og styrket kendskab og viden.	
2016	At der udarbejdes en undersøgelse af, hvorfor mange drenge ikke drager nytte af folkeskoleundervisningen.	
2016	Der skal være kursus i dansk og begreber for eleverne efter 3. klasse, så matematikken ikke er så stort et problem.	
2016	Mange tosprogede børn og unge har ikke et helt sprog, hverken på deres modersmål eller på dansk. Det skal undersøges, hvordan både deres modersmål og det danske sprog kan styrkes.	
2016	At der arbejdes videre med udvikling af sprogstimulering i daginstitutioner og sprogstøtte i skolen, så vi får nedbragt antallet af børn, der behøver basisdansk, og mindsket forskellen i skoleresultater.	
2016	Nærmere undersøgelse af, hvorfor der er kommet flere basishold, samt en øget indsats for at nedbringe behovet for basisdansk.	
2017	At alle daginstitutioner prioriterer sprogstimulering.	
2017	At personalet har tid til at fokusere på det enkelte barns udvikling og tid til at inddrage forældrene i samarbejdet omkring barnet.	
2017	At det undersøges nærmere hvorfor der er så store udsving i tildelingen af basisdansk.	
2017	At den viden, der er kommet fra forskningsprojekterne Tegn på sprog og Forældre som ressource, videreformidles til skolerne i Albertslund, og at resultaterne bruges i undervisningsforløb. Principperne kan også bruges i daginstitutionerne.	
2017	At der fokuseres på sprogstimuleringen hele vejen, dvs. den tidlige indsats i daginstitutioner, at sprogstimuleringen fortsætter i indskolingen, på mellemtrinnet og i udskolingen.	
2017	At børnenes sprogkompetencer på deres modersmål anerkendes og tages med i dansksprogstimuleringen.	
2017	At alt personale, der arbejder med børnene i daginstitutionerne og skolerne, har faglig viden omkring sprogstimulering.	
Idræt		
2012	At idrætten i Albertslund tilrettelægges, så det er målet og ikke midlerne, der bestemmer, hvilken idræt det tilbydes	Herstedlund skole har ikke længere foreningsguide.

2013	Foreningsguiden fra Herstedlund skole bør udbredes til andre skoler, og fastholdes efter partnerskabsaftalens udløb.	Der har været forsøg med foreningsguide i det bolig-sociale arbejde, som resulterede i kontakter til fritids-tilbud for nogle børn. En udfordring var betalingen for deltagelse.
Sundhed		
2012	At arbejde med at sundhedsformidlerne kommer ud i de forskellige foreninger og fortæller om kostændring, rygning og motionsvaner, da mange gerne vil ændre disse, herunder oplyse indvandrere om vigtigheden af motion, fx kan man gå mere, om D-vitaminmangel og sollys på huden.	Sundhedsformidlerne er tænkt ind i Sundhedshuset, bl.a. kører der et forløb på tyrkisk. Sundhedshuset har ansat en aktivitetskoordinator, som vil arbejde på at få struktureret et tættere samarbejde med Sundhedsformidlerne – og prøve nogle tilbud/indsatser af – og arbejde på at forankre det der virker. Derudover vil et tættere samarbejde med bydelsmødrene være i særlig fokus.
2012	At styrke sundhedsformidlingen. Arbejdet på tværs af kommunerne skal fastholdes. Albertslund bør kopiere projekter som fx i Glostrup med sundhedsformidler og sundhedspleje og i Tårnby med madlavningskurser.	
2012	At sundhedsformidlerne indgår i det nye Sundhedshus.	
2012	At igangsætte et sundhedsprojekt mellem Integrationsrådet og forskellige etniske foreninger om at udgive en kogebog med sund og billig mad, både etniske og danske retter. IR agter at søge om midler til dette arbejde fra sundhedspuljen.	
2013	Det kommende sundhedshus skal inddrage sundhedsformidlerne i deres daglige arbejde for at få bredt sundheden ud i mange kredse i Albertslund. Erfaringerne fra København skal inddrages i opbygningen af Albertslunds sundhedshus.	
2013	Sundhedshuset skal lave kurser for forældre, f.eks. "De sunde måltider", der kunne fortælle om vigtigheden af sund morgenmad, hvad den sunde madpakke skal indeholde osv.	
2013	Sundhedshuset i Albertslund skal være et aktivt hus. Et sted, hvor borgerne kan møde de forskellige foreninger, der findes inden for sundhedsområdet. Det skal være et sted, hvor Albertslundere får hjælp til et sundere liv.	
2013	At der arbejdes videre med projektet om en kogebog. Kogebogen er det endelige produkt, men processen, frem til kogebogen er færdig, er lige også vigtig.	
2013	Der arbejdes for at få en højre svarprocent fra indvandrebe-folkningen, så data kan bruges til at styrke forebyggelsesindsatsen.	
2015	Integration medtænkes i tiltag, der knyttes til Sundhedshuset.	
2015	Der bør oprettes kurser for kronisk syge i kommunalt regi, så alle har en mulighed for at deltage uanset uddannelsesniveau.	
2015	Der bør oprettes forebyggelseskurser på andre sprog, fx om sukkersyge.	
2017	At Sundhedsformidlerne tænkes ind i kommunens sundhedspolitik og sundhedsarbejde.	

Ældre		
2015	I Albertslund skal vi ikke have plejehjem til de forskellige nationaliteter, men de enkelte plejehjem skal have et menneskesyn, der understøtter interkulturalitet og udviser tolerance og respekt for de enkelte beboeres traditioner og livs-syn. Personalet bør være uddannet til at varetage denne opgave.	Plejeboligområdet har taget godt imod anbefalingerne, som de er formuleret i rapport 2016, men endnu ikke iværksat noget initiativ.
2016	Oprettelse af frivillige grupper, især med henblik på at få styrket de etniske minoriteters kendskab til plejehjemmene.	
2016	Uddannelse af personalet i kulturel forståelse.	
2016	Få fortalt de gode historier om plejehjemmene.	
Borgerrådgiver		
2015	Integrationsrådet anbefaler, at der udarbejdes information om Borgerrådgiveren på tyrkisk, urdu og arabisk.	
Danskundervisning for voksne		
2017	At Albertslund løbende informerer virksomhederne i kommunen om mulighederne for Forberedende Voksen Undervisning og Statens voksenuddannelsesstøtte til deres medarbejdere og at Albertslund Kommune benytter muligheden i forhold til deres ansatte, f.eks. SOSU-personale og rengøringspersonale, til opkvalificering ved hjælp af FVU og SVU.	
Frivilligt		
2010	At der oprettes et projekt, der arbejder videre på integrationslovens forslag til modtagelse af nyankomne udlændinge.	Der er ikke etableret samarbejde med frivillige om modtagelse af nyankomne, da der ikke kommer flygtninge. Netværkshuset drives som forening og låner lokaler gennem kommunen.
2013	Netværkshuset bør fortsætte. I Netværkshuset kan der etableres et godt netværk af kvinder, som ikke ellers vil være i kontakt med kommunen. Der ligger mange ressourcer i forhold til familierne i disse kvinder. Det anbefales, at der i 2014 er ansat en tovholder i ca. 15 timer om ugen, alternativt at kommunens forskellige afdelinger etablerer samarbejde med huset.	
2014	Der findes i Albertslund mange foreninger for de etniske minoriteter. Mange af disse foreninger gør et stort stykke arbejde og fra Integrationsrådets arbejde ved vi, at de er meget interesseret i at få et større samarbejde med kommunen. Foreningerne har et meget stort bagland, og det vil ved at større samarbejde være muligt at nå dette bagland og at bruge de ressourcer, der findes her.	
2016	At der nu og i fremtiden støttes op om projekter i boligområderne, samt i videst muligt omfang bevilges støtte til projekterne	
2016	At borgerne i Albertslund bliver inddraget i planlægning af de aktiviteter, der arrangeres i byen.	

2016	At der tænkes utraditionelt og på tværs af kulturelle grupper.		
Kommunens integrationspolitik			
2011	Integrationsrådet anbefaler, at der i den nærmeste fremtid, tages fat på diskussion om Albertslunds integrationspolitik trænger til en modernisering.	Arbejdet med Medborgerskabspolitikken, som skal sættes i stedet for Integrationspolitikken, har stået på gennem flere år, men et udkast er endnu ikke klar til kommentering. Der har været afholdt borgermøde i november 2015 og i maj 2018.	
2012	At Kommunalbestyrelsen arbejder med integrationspolitikken for at fremtidssikre den.		
2012	Der afholdes en International Medborgerdag i 2013		
2013	Integrationsrådet anbefaler, at kommunens Integrationspolitik bliver opdateret i den nærmeste fremtid. I den forbindelse anbefales det at drøfte, om det i fremtiden skal være en medborger/mangfoldighedspolitik. Integrationsrådet regner med at blive inddraget i arbejdet.		
2013	Integrationsrådet vil anbefale, at de etniske mindretals foreninger bliver organiseret i en paraplyorganisation.		
2013	International medborgerdag gentages i 2014. Der gives mulighed, for at Integrationsrådet i fremtiden har midler til forskellige arrangementer så som foredrag og besøg hos forskellige institutioner.		
2013	Gennem årene har Integrationsrådet arbejdet med mange områder og er kommet med mange anbefalinger. Rådet kunne godt tænke sig, at det bliver opgjort, hvilke tiltag der er kommet ud af Rådets arbejde.		
2013	Ordringen med en redegørelse om kommunens integrationsindsats hvert fjerde år, og et notat hvert andet år, bør fortsættes.		
2014	Igennem Integrationsrådets møder med medarbejdere fra kommunen og gennem rapporten om Integrationsindsatsen ved vi, at der foregår rigtig mange indsatser i Albertslund kommune. På møderne spørger vi tit ind til samarbejdet med andre dele af kommunen, her får vi et indtryk af, at der ikke er særligt stort samarbejde på tværs af indsatserne. Det er vores klare opfattelse, at der ligger mange uudnyttede ressourcer gemt i et sådant samarbejde. Integrationsrådet vil anbefale, at der gennemføres et projekt, hvor der bliver arbejdet med samarbejde på tværs af de kommunale afdelinger.		International Medborgerdag er blevet støttet af kommunen de gange den er afholdt, men afholdelsen er nu ophørt på beslutning af foreningen bag dagen.
2015	Integrationsrådet anbefaler at der bruges et år til at arbejde med rapporten "Albertslunds Integrationsindsats", samt at de forskellige fagforvaltninger bliver involveret, ved at rapporten tages op på det efterfølgende års møder, og kommentarerne skrives i det efterfølgende års rapport.		Rapporten Integrationsindsats udkom senest i 2014 og forventes lavet igen i starten af næste valgperiode, i 2018.
2015	Uanset om den unge er fra et etnisk mindretal, skal vedkommendes problemer behandles som enhver anden ungs problemer, ikke som et etnisk problem.		
2015	Medborgerskabspolitikken skal ikke tage specielt stilling til integration, men skal tænke integration ind i medborgerskab.		

2015	Integrationsrådet anbefaler at der ud over det der er nævnt i Visionen, også arbejdes med de problemer socialt udsatte borgere har.	
2016	At der i Albertslund kommune ikke arbejdes ud fra integrationsproblemer, bare fordi den pågældende har anden etnisk baggrund, men at problemerne først og fremmest behandles med udgangspunkt i det enkelte menneske, uden skelen til etnisk baggrund.	
2016	At Integrationspolitikken indarbejdes som en naturlig del af medborgerskabspolitikken.	

Integrationsindsats 2018

Dette er den ottende sammenhængende beskrivelse af integrationsindsatsen i Albertslund Kommune. Redegørelsen udkommer hvert fjerde år.

Redegørelsen er udarbejdet af repræsentanter for afdelingerne Borger & Arbejdsmarked, Skole & Uddannelse, Dagtilbud, Kultur & Fritid, Sundhed, Pleje & Omsorg, Social & Familie samt Økonomi & Stab.

Redaktionen er afsluttet juni 2018.

Borger & Arbejdsmarked
BY, KULTUR, MILJØ & BESKÆFTIGELSE
Nordmarks Allé 1
2620 Albertslund
+45 43 68 68 68
albertslund@albertslund.dk
www.albertslund.dk

Albertslund Kommune